

GreenHeritage

Οι Επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά

Παραδοτέο D4.1 Πρόγραμμα Σπουδών Μικτής Μάθησης του έργου GreenHeritage

Version: V 1.0

Λεπτομέρειες έργου:

Αριθ.:	101087596
Όνομα:	GreenHeritage
Τίτλος:	Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (The impact of Climate Change on the Intangible Cultural Heritage)
Ημερομηνία έναρξης:	1 ^η Δεκεμβρίου 2022
Διάρκεια:	36 μήνες

Co-funded by
the European Union

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

Επίπεδο Διάδοσης		
PU	Δημόσια	•
PP	Περιορίζεται σε άλλους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών της Επιτροπής)	
RE	Περιορίζεται στην ομάδα που καθορίζεται από την κοινοπραξία (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών της Επιτροπής)	
CO	Εμπιστευτικό, μόνο για τα μέλη της κοινοπραξίας (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών της Επιτροπής)	

Λεπτομέρειες εγγράφου:

Έργο	GreenHeritage
Τίτλος	D4.1 Πρόγραμμα Σπουδών Μικτής Μάθησης του έργου GreenHeritage
Έκδοση	1.0
Πακέτο εργασίας	WP4
Συγγραφείς(εις)	Alexandra Bounia, Despoina Catapoti, Konstantinos Kotis, Christos Matsoukas
Λέξεις κλειδιά	Μικτή μάθηση, MOOC (Μαζικά Ανοικτά Διαδικτυακά Μαθήματα)
Ταυτότητα εγγράφου	GreenHeritage_D4.1-v1.0
Σύνοψη	Έκθεση για το πακέτο εργασίας WP4 - Μικτή μάθηση & Μικροδιαπιστευτήρια, δραστηριότητα T4.1 Σχεδιασμός προγράμματος μικτής μάθησης και οδηγού σπουδών
Ημερομηνία Αποδέσμευσης	28 Φεβρουαρίου 2024

Ιστορικό αναθεώρησης			
Έκδοση	Ημερομηνία	Αλλαγές	Αλλαγές από
0.1	17/01/2024	Έκδοση προσχεδίου	A. Bounia, K. Kotis D. Catapoti C. Matsoukas
0.2	07/02/2024	Απαιτούμενες αλλαγές	P. Grifoni
0.3	19/02/2024	Αναθεωρημένη έκδοση	A. Bounia, K. Kotis D. Catapoti C. Matsoukas, E. Apicella, R. Grinvalde, F. Biddau
1.0	28/02/2024	Τελική έκδοση	P. Grifoni, G. Padeletti

Πίνακας περιεχομένων

Πίνακας περιεχομένων	3
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	4
Εισαγωγή	5
1.1. Οργάνωση του εγγράφου	5
1.2. Έγγραφο Αναφοράς.....	5
1.3. Ακρωνύμια και Συντομογραφίες	5
Τμήμα 2ο. Λογική και Επισκόπηση: Σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών ενός Προγράμματος Μικτής Μάθησης (BLP) για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και την Κλιματική Αλλαγή	7
2.1 Γενικές αρχές του Προγράμματος Μικτής Μάθησης	8
2.2 Κατανομή των Διδακτικών Μονάδων (ECTS)	10
Τμήμα 3ο. Ενότητα 1: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά: Εισαγωγή και Διεθνής Επισκόπηση	12
3.1 Διαδικτυακό μέρος	12
3.2 Εργαστηριακό μέρος	Errore. Il segnalibro non è definito.
Τμήμα 4. Ενότητα 2: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή I: Απειλές και Προστασία. Μια Περιβαλλοντική Προοπτική	23
4.1 Διαδικτυακό Μέρος	23
4.2 Εργαστηριακό μέρος	Errore. Il segnalibro non è definito.
Τμήμα 5. Ενότητα 3: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή II: Προκλήσεις και Ευκαιρίες	31
5.1 Διαδικτυακό Μέρος	31
5.2. Εργαστηριακό μέρος	Errore. Il segnalibro non è definito.
Τμήμα 6: Ενότητα 4: Εργαλεία Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών για τη διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς	41
6.1 Διαδικτυακό Μέρος	41
6.2 Εργαστηριακό μέρος	Errore. Il segnalibro non è definito.
Τμήμα 7: Συμπεράσματα και Συστάσεις	53
7.1 Συμπεράσματα.....	53
7.2 Προτάσεις	54

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Το παρόν έγγραφο παρουσιάζει το Πρόγραμμα Σπουδών Μικτής Μάθησης που αναπτύχθηκε για το έργο GreenHeritage.

Αρχικά παρουσιάζονται η λογική του προγράμματος σπουδών και οι βασικές αρχές που διέπουν το σχεδιασμό του. Η έμφαση δίνεται στα εξής:

- βασικά ζητήματα και τάσεις,
- αξιολόγηση των αναγκών με βάση την προηγούμενη εμπειρία,
- το ενοποιητικό πλαίσιο,
- η προσέγγιση καθορισμού στόχων,
- οι αρχές για την επιλογή των πόρων και την επιλογή των μεθοδολογιών αξιολόγησης.

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται λεπτομερώς οι τέσσερις ενότητες που συνθέτουν το Πρόγραμμα Μικτής Μάθησης (BLP), ακολουθώντας μια διπλή προσέγγιση:

- παρουσιάζεται λεπτομερώς το διαδικτυακό σκέλος,
- στη συνέχεια περιγράφεται με παρόμοιο τρόπο το εργαστηριακό μέρος που παραδίδεται αυτοπροσώπως.

Η έκθεση ολοκληρώνεται με ένα σύντομο σύνολο προτάσεων σχετικά με την παράδοση και τα επόμενα βήματα.

Εισαγωγή

1.1. Οργάνωση του εγγράφου

Το παρόν έγγραφο οργανώνεται στις ακόλουθες ενότητες:

- Τμήμα 2ο. Λογική και Επισκόπηση: Σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών ενός Προγράμματος Μικτής Μάθησης (BLP) για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και την Κλιματική Αλλαγή
- Τμήμα 3ο. Ενότητα 1: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά: Εισαγωγή και Επισκόπηση σε Διεθνές Πλαίσιο
- Τμήμα 4ο. Ενότητα 2: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή I: και Απειλές και Προστασία. Μια περιβαλλοντική προοπτική
- Τμήμα 5ο. Ενότητα 3: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή II: Προκλήσεις και Ευκαιρίες
- Τμήμα 6ο. Ενότητα 4: Εργαλεία ICT (Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών) για την Προστασία και τη Διατήρηση της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- Τμήμα 7ο. Συμπεράσματα και συστάσεις

Σημειώστε ότι στο παρόν παραδοτέο η περιγραφή του διαδικτυακού μέρους των ενότητων 1, 2, 3, 4 χρησιμοποιεί τους ίδιους πίνακες που υπάρχουν και στο D4.2, ώστε να υπάρχει συνοχή μεταξύ των δύο παραδοτέων (D4.1 και D4.2).

Ωστόσο, το D4.1 παρέχει μια πλήρη περιγραφή των μαθημάτων (μικτής μάθησης), περιγράφοντας λεπτομερώς τόσο το διαδικτυακό όσο και το δια ζώσης σκέλος των μαθημάτων.

1.2. Έγγραφα Αναφορές

Όνομα εγγράφου	Αριθμός αναφοράς
GreenHeritage – Παράρτημα 1: Περιγραφή των Εργασιών	Συμφωνία Επιχορήγησης αριθ. 101087596
GreenHeritage – Σχέδιο Διαχείρισης του Έργου	Παραδοτέο D1.2
GreenHeritage - Σχέδιο Διασφάλισης της Ποιότητας	Παραδοτέο D1.4
GreenHeritage - Πρωτογενή και δευτερογενή δεδομένα ερευνητικά ευρήματα	Παραδοτέο D2.2
GreenHeritage, Ανάπτυξη της Μεθοδολογίας	Παραδοτέο D2.3

1.3. Ακρωνύμια και Συντομογραφίες

Ακρωνύμιο	Περιγραφή
AI	Τεχνητή Νοημοσύνη
AR/VR	Επαυξημένη Πραγματικότητα / Εικονική Πραγματικότητα
BLP	Πρόγραμμα Μικτής Μάθησης
CC	Κλιματική Αλλαγή
ChatGPT	Συνομιλία (chat) Παραγωγικός Προεκπαιδευμένος Μετασχηματιστής
CIDOC	Διεθνής Επιτροπή Τεκμηρίωσης
CMS	Σύστημα Διαχείρισης Περιεχομένου
CRCT	Εργαλείο για την Ανθεκτική στο Κλίμα Πόλη (Climate Resilient City Tool)
CRM	Εννοιολογικό Μοντέλο Αναφοράς
2D, 3D, 4D	Δισδιάστατο, Τρισδιάστατο, Τετραδιάστατο
ECTS	Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων
EDT	Αναδυόμενες και Καινοτόμες Τεχνολογίες
EHEA	Ευρωπαϊκός Χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης

ESG	Περιβαλλοντική, Κοινωνική και Εταιρική Διακυβέρνηση
ET	Αναδυόμενη Τεχνολογία
EU	Ευρωπαϊκή Ένωση
HEIs	Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης
HQA	Ελληνική Διασφάλιση Ποιότητας
ICH	Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά
ICT	Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνιών
IoT	Διαδίκτυο των Πραγμάτων
IPCC	Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή
MCP	Πρόγραμμα Μικροδιαπιστευτηρίων
MOOC	Μαζικά Ανοικτά Διαδικτυακά Μαθήματα
NFTs	Μη Εναλλάξιμα Κρυπτοπαραστατικά
SSP	Κοινές Κοινωνικοοικονομικές Πορείες
UNESCO	Εκπαιδευτική, Επιστημονική και Πολιτιστική Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών.
URL	Ενιαίος Εντοπιστής Πόρων
VLE	Εικονικό Περιβάλλον Μάθησης
WP	Πακέτο Εργασίας
XR	Εκτεταμένη Πραγματικότητα (eXtended Reality)

Τμήμα 2ο. Λογική και Επισκόπηση: Σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών ενός Προγράμματος Μικτής Μάθησης (BLP) για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και την Κλιματική Αλλαγή

Το «Πακέτο Εργασίας 4 «Μικτή μάθηση & Μικροδιαπιστευτήρια» του έργου GreenHeritage στοχεύει στην υλοποίηση ενός προγράμματος μικτής μάθησης, το οποίο θα εισάγει μια υβριδική εκπαιδευτική προσέγγιση, προσφέροντας παράλληλα υψηλής ποιότητας ψηφιακό περιεχόμενο και μια συνολική μαθησιακή εμπειρία για τους συμμετέχοντες που προέρχονται από τον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και για τους φορείς της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ICH) και το ευρύ κοινό. Το GreenHeritage στοχεύει στη δημιουργία ενός σύγχρονου, καινοτόμου και μεταβιβάσιμου εκπαιδευτικού εργαλείου για την επιμόρφωση των επαγγελματιών με βιώσιμο τρόπο και, ταυτόχρονα, στην προσέγγιση ενός ευρύτερου κοινού που δεν συνηθίζεται ως τώρα. Επιπλέον, το πρόγραμμα σπουδών μικτής μάθησης (BLP) στοχεύει στη δημιουργία σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευόμενων και των εταίρων του GreenHeritage σε ένα δημιουργικό και καινοτόμο περιβάλλον μάθησης.

Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα σπουδών μικτής μάθησης (BLP) θα δομηθεί σε 4 ενότητες οι οποίες θα παραδίδονται τόσο διαδικτυακά (διαδικτυακή μορφή) όσο και μέσω 4 εργαστηρίων (διακρατικά: Λετονία, Ιταλία, Ελλάδα, Ισπανία) (μορφή εργαστηρίου).

Με βάση τις συζητήσεις και τη συνεργασία στην κοινοπραξία και λαμβάνοντας υπόψη τη Συμφωνία Επιχορήγησης, προσφέρονται οι ακόλουθες ενότητες:

- **Ενότητα 1:** «Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά: Εισαγωγή και Επισκόπηση σε Διεθνές Επίπεδο».
- **Ενότητα 2:** «Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή I: Απειλές και Προστασία. Μια περιβαλλοντική προοπτική».
- **Ενότητα 3:** «Άυλη πολιτιστική κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή II: Προκλήσεις και Ευκαιρίες».
- **Ενότητα 4:** «Εργαλεία ICT (Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών) για τη διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

Η ανάπτυξη του Προγράμματος Σπουδών Μικτής Μάθησης (BLP) περιλαμβάνει:

- Προετοιμασία αναλυτικού προγράμματος για κάθε ενότητα και έναν οδηγό μελέτης
- Ανάπτυξη σχεδίων μαθήματος ανά ενότητα (εργασία 4.3)
- Δημιουργία περιεχομένου ανά μάθημα και μαθησιακών πόρων (Εργασία 4.3)
- Σχεδιασμός δραστηριοτήτων εργαστηρίου (Εργασία 4.3)
- Διαμόρφωση κριτηρίων αξιολόγησης και βαθμολόγησης (Εργασία 4.3)
- Σχεδιασμός του ημερολογίου του μαθήματος (Εργασία 4.3)

Η παροχή του Προγράμματος Μικτής Μάθησης θα συνδυάζει δραστηριότητες διαδικτυακής και δια ζώσης παρουσίας. Η ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής πτυχής παρουσίας αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή στα εργαστήρια που θα πραγματοποιηθούν σε τέσσερις διαφορετικές τοποθεσίες, ώστε να διευκολυνθεί η συμμετοχή από διαφορετικές ευρωπαϊκές περιοχές.

Οι πληροφορίες σχετικά με την έναρξη της περιόδου εγγραφής θα διαδοθούν μέσω του GreenHeritage και τα δίκτυα των εταίρων.

Η πλατφόρμα που έχει δημιουργηθεί από το GreenHeritage θα χρησιμοποιηθεί για την ηλεκτρονική παράδοση.

Θα διοργανωθούν συνολικά τέσσερα (4) διακρατικά εργαστήρια. Η προσωπική παρουσία των συμμετεχόντων αναμένεται να προσθέσει στην εμπειρία μάθησης και δικτύωσης ευκαιρίες για εις βάθος μάθηση και αξιολόγηση μελετών περίπτωσης.

Όλες οι ενότητες θα διδαχθούν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων, σύμφωνα με τα προγράμματα σπουδών που αναπτύχθηκαν και παρουσιάζονται στις επόμενες σελίδες.

Η γλώσσα διδασκαλίας για το διαδικτυακό τμήμα του Προγράμματος Μικτής Μάθησης θα είναι η αγγλική. Όσον αφορά τα εργαστήρια, η γλώσσα διδασκαλίας θα είναι επίσης η αγγλική-ωστόσο, ανάλογα με τη σύνθεση της ομάδας, θα είναι δυνατόν να συμπληρωθεί η διδασκαλία με τη χρήση τοπικών γλωσσών (ελληνικά, λετονικά, ιταλικά και ισπανικά).

2.1 Γενικές αρχές του Προγράμματος Μικτής Μάθησης

Το πρόγραμμα σπουδών είναι συνήθως ένα έγγραφο που περιγράφει τα κύρια στοιχεία ενός εκπαιδευτικού προγράμματος. Συνήθως αποτελείται από τις ακόλουθες ενότητες (ή υποενότητες):

- φιλοσοφία του προγράμματος,
- εκπαιδευτικοί στόχοι και σκοποί,
- μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος/ενότητας,
- μέθοδοι και διαδικασίες αξιολόγησης,
- περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Το GreenHeritage έχει δεσμευτεί να παραδώσει ένα Πρόγραμμα Μικτής Μάθησης, το οποίο θα αξιοποιήσει την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 2, θα χρησιμοποιήσει την ηλεκτρονική πλατφόρμα που σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 3 και θα αξιοποιήσει στο έπακρο όλες τις δεξιότητες που διαθέτουν οι εταίροι της κοινοπραξίας όσον αφορά την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και την Κλιματική Αλλαγή, καθώς και τον σχεδιασμό και την παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων και πόρων.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα σπουδών συνάδει με:

- Τα μαθησιακά ύφη των ενηλίκων, και δεν απαιτεί προηγούμενη γνώση των θεμάτων που συζητούνται.
- Βασίζεται σε ξεκάθαρες πεποιθήσεις που προέρχονται από χρόνια εμπειρικής ικανότητας και οικοδόμησης γνώσεων.
- Στοχεύει στην κάλυψη των αναγκών των συμμετεχόντων με διαφορετικά μαθησιακά ύφη και ανάγκες.
- Είναι εύκολο να ακολουθηθεί από όλους τους εταίρους, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία και την εξειδίκευσή τους.
- Τα ερευνητικά αποτελέσματα του Πακέτου Εργασίας 2 (Παραδοτέο D2.2: «Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά: Πρωτογενή και δευτερογενή ερευνητικά ευρήματα").

Για την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών λήφθηκαν υπόψη τα βήματα που περιγράφονται στις ακόλουθες υποενότητες.

2.1.1 Βασικά ζητήματα και τάσεις

Το πρώτο βήμα σε όλες τις διαδικασίες ανάπτυξης προγραμμάτων σπουδών περιλαμβάνει ερευνητικές δραστηριότητες που παρέχουν μια επισκόπηση των πιο πρόσφατων εξελίξεων των κλάδων και των καινοτομιών που παράγονται. Αυτό επιτρέπει την εκτίμηση των αναγκών καθώς και την οικοδόμηση της συνολικής προσέγγισης του μαθήματος. Στην περίπτωση του Προγράμματος Μικτής Μάθησης του GreenHeritage, λήφθηκαν υπόψη τα πρόσφατα ζητήματα και οι τάσεις που σχετίζονται με τις συζητήσεις για τα εργαλεία ICH (Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς), CC (Κλιματικής Αλλαγής) και ICT (Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών) και χρησιμοποιήθηκαν στην ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών των μαθημάτων και των ενοτήτων. Πιο συγκεκριμένα, τα ευρήματα της έρευνας που διεξήχθη στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 2 και συνοψίζονται στο Παραδοτέο D2.2 του έργου GreenHeritage χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη του περιεχομένου των προτεινόμενων ενοτήτων. Το παραδοτέο βασίζεται στη συλλογή πρωτογενών δεδομένων μέσω δομημένης έρευνας και μερικώς δομημένων συνεντεύξεων, καθώς και στην επισκόπηση δημόσιων νομικών και πολιτικών εγγράφων, στη μελέτη των μέσων μαζικής ενημέρωσης και στη διαθέσιμη ερευνητική βιβλιογραφία για το θέμα αυτό.

Παρουσιάζονται 14 μελέτες περιπτώσεων από διάφορα μέρη της Ευρώπης: από τη Δανία, την Ιταλία, τη Γαλλία και την Ελβετία, την Ελλάδα, τη Λετονία, την Ολλανδία και την Ισπανία.

Παρέχεται μια επισκόπηση των τρεχουσών πρακτικών, καθώς και των μέτρων που έχουν ληφθεί από τις συμμετέχουσες χώρες και/ή τις σχετιζόμενες κοινότητες. Το περιεχόμενο αυτό ενημέρωσε το περιεχόμενο των ενοτήτων με διάφορους τρόπους και αποτελεί το θεμελιώδη λίθο της εκπαίδευσης που παρέχεται μέσω αυτού του Προγράμματος Μικτής Μάθησης (BLP).

2.1.2 Αξιολόγηση των αναγκών και των ζητημάτων

Σε κάθε ανάπτυξη προγράμματος σπουδών, η αξιολόγηση των αναγκών και των ζητημάτων αποτελεί μέρος της διαδικασίας που εξαρτάται επίσης από την έρευνα και τις προηγούμενες πρακτικές. Στην προκειμένη περίπτωση, η εμπειρία των εταιρών του έργου GreenHeritage χρησιμοποιήθηκε για να διαπιστωθούν οι αντιλήψεις, οι ανησυχίες και οι απαιτήσεις που προέρχονται από τους ενδιαφερόμενους φορείς.

2.1.3 Ενοποιητικό πλαίσιο

Το Πρόγραμμα Μικτής Μάθησης (BLP) παρέχει ένα ενοποιητικό πλαίσιο που δικαιολογεί και κατευθύνει τη διδασκαλία με βάση την εκάστοτε ειδικότητα. Παρόλο που πρόκειται για ένα διεπιστημονικό μάθημα, το οποίο βασίζεται σε περιεχόμενα και προσεγγίσεις που προέρχονται από διαφορετικούς κλάδους (τη πολιτιστική κληρονομιά, το ICT (Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνιών) και περιβαλλοντικές επιστήμες), το πεδίο εφαρμογής είναι η δημιουργία ενός προγράμματος σπουδών που αντικατοπτρίζει τις ίδιες βασικές γενικές έννοιες:

- 1) ακρίβεια των πληροφοριών,
- 2) ορθή θεωρητική και μεθοδολογική βάση,
- 3) υγιείς και καινοτόμες, με επίκεντρο τον εκπαιδευόμενο παιδαγωγικές πρακτικές,
- 4) σαφή αιτιολόγηση της επιλογής των μελετών περίπτωσης και των μεθοδολογικών προσεγγίσεων, σαφήνεια του περιεχομένου και της παράδοσης.

2.1.4 Καθορισμός στόχων

Κάθε στόχος/αποτέλεσμα μάθησης έχει γενικά σχεδιαστεί για να παρέχει συνεχή ανάπτυξη. Κάθε μαθησιακό αποτέλεσμα σχετίζεται με τη λογική και τις αρχές του προγράμματος, καθώς και με το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο. Οι στόχοι είναι αρκετά περιεκτικοί ώστε να παρέχουν τη βάση για ποιοτική διδασκαλία. Όλοι οι στόχοι είναι ρεαλιστικοί και σχετίζονται επιμελώς με το χρόνο.

2.1.5 Επιλογή πηγών

Όλοι οι πόροι (όπως η βιβλιογραφία, εργαλεία ICT κ.λπ.) που προτείνονται στο συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών επιλέγονται με βάση τη συνάφεια τους με τις κύριες ιδέες της ενότητας και τη συνολική σχέση τους με το θέμα του Προγράμματος Μικτής Μάθησης. Στόχος τους είναι να παρέχουν μια ποικιλία προοπτικών, ενώ παράλληλα να εξοικειώσουν τους συμμετέχοντες με ορισμένα βασικά αρχεία που σχετίζονται με το περιεχόμενο. Παρόλο που το φάσμα της βιβλιογραφίας για θέματα που σχετίζονται με την Κλιματική Αλλαγή είναι ιδιαίτερα ευρύ, και το ίδιο ισχύει και για τη γενική βιβλιογραφία σχετικά με την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, η εστίαση έγινε σε εκείνες τις πηγές (άρθρα, εργασίες, βιβλία, εργαλεία ICT) που είναι περισσότερο σχετικές με τη συγκεκριμένη οπτική του GreenHeritage που συνδυάζει την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και την Κλιματική Αλλαγή.

2.1.6 Αξιολόγηση

Η επιλογή των μεθοδολογιών αξιολόγησης βασίζεται σε εκτιμήσεις σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο και το περιεχόμενο της ενότητας, καθώς και τη συνεδρία συνολικά. Είναι τόσο διαμορφωτική (δηλαδή αποτελείται από μικρά κουίζ που μοιράζονται με τους συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια των ενότητων/μαθημάτων) όσο και συμπερασματική (δηλαδή η αξιολόγηση πραγματοποιείται στο τέλος κάθε ενότητας, ώστε να δοθεί η ευκαιρία στους εκπαιδευτές και τους συμμετέχοντες να επανεξετάσουν την κατανόηση της ενότητας). Η αξιολόγηση δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Έχει ως στόχο να βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους προς μια κριτική ευθυγράμμιση για το πρόγραμμα σπουδών, τη διδασκαλία και την αξιολόγηση.

2.2 Κατανομή των Διδακτικών Μονάδων (ECTS)

Ο σχεδιασμός του προγράμματος σπουδών έλαβε υπόψη τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (EHEA) για τη διαφάνεια των σπουδών και των μαθημάτων (Οδηγός Χρηστών στο Ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS) - <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/da7467e6-8450-11e5-b8b7-01aa75ed71a1>) όσον αφορά την κατανομή των Διδακτικών Μονάδων (ECTS).

Το μάθημα θα προσφέρει συνολικά 5 Διδακτικές Μονάδες (ECTS). Αυτές θα κατανεμηθούν ως εξής:

Ενότητα 1: Διαδικτυακό μέρος: 1 Διδακτική Μονάδα

Ενότητα 2: Διαδικτυακό μέρος: 1 Διδακτική Μονάδα

Ενότητα 3: Διαδικτυακό μέρος: 1 Διδακτική Μονάδα

Ενότητα 4: Διαδικτυακό μέρος: 1 Διδακτική Μονάδα

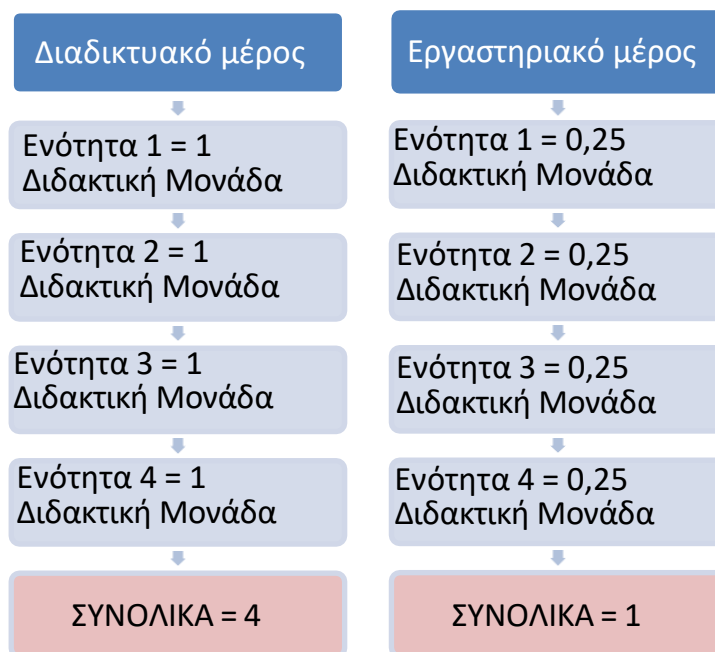
Ενότητα 1: Εργαστηριακό μέρος: 0.25 Διδακτική Μονάδα

Ενότητα 2: Εργαστηριακό μέρος: 0.25 Διδακτική Μονάδα

Ενότητα 3: Εργαστηριακό μέρος: 0.25 Διδακτική Μονάδα

Ενότητα 4: Εργαστηριακό μέρος: 0.25 Διδακτική Μονάδα

Η δομή της μονάδας παρουσιάζεται σχηματικά στο παρακάτω διάγραμμα:

Ως εκ τούτου, το Διαδικτυακό Μέρος θα διαθέσει: 4 Διδακτικές Μονάδες και το Εργαστηριακό μέρος θα διαθέσει 1 Διδακτική Μονάδα.

Και οι τέσσερις ενότητες θα διδάσκονται κατά τη διάρκεια κάθε εργαστηρίου και θα επιδιώκεται κοινή αξιολόγηση του υλικού.

Τμήμα 3ο. Ενότητα 1: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά: Εισαγωγή και Επισκόπηση σε Διεθνές Επίπεδο

3.1 Διαδικτυακό μέρος

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΆΥΛΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ		
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	
	25	1 Διδακτική Μονάδα	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εξειδικευμένες γενικές γνώσεις - διαδικτυακό μάθημα (μέρος του Προγράμματος Μικτής Μάθησης) για το 1/4 των ενοτήτων του MOOC (Μαζικού Ανοικτού Διαδικτυακού Μαθήματος) που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου GreenHeritage Erasmus+ με τίτλο «The impact of CC on the ICH» (Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά).		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ):	Κανένα		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
<p>Με την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διατυπώσουν έναν σαφή ορισμό της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. • Κατανοήσουν τη σημασία και το πεδίο εφαρμογής της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στην πολιτιστική διατήρηση. • Εκτιμήσουν την ποικιλομορφία των εκδηλώσεων της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε παγκόσμιο επίπεδο. • Αναγνωρίζουν και να παρέχουν παραδείγματα διαφόρων μορφών της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. • Κατανοήσουν το πλαίσιο της UNESCO για τη διαφύλαξη της. • Αναλύσουν τα νομοθετικά μέτρα σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο για την προστασία της. • Κατανοήσουν τις ευθύνες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εμπειρογνώμονες για τη διατήρηση της. • Διερευνήσουν το ρόλο των κοινοτήτων στη διαφύλαξη και τη μετάδοση της. • Συμμετάσχουν σε συζητήσεις σχετικά με τις δεοντολογικές εκτιμήσεις που αφορούν την τεκμηρίωση, τη διατήρηση και τη διάδοση της. • Αξιολογούν κριτικά μελέτες περιπτώσεων που απεικονίζουν επιτυχείς και ανεπιτυχείς προσπάθειες διαφύλαξης της.

- Αναπτύξουν πολιτιστική ευαισθησία, κατανοώντας τη σημασία του σεβασμού των διαφορετικών πολιτιστικών πρακτικών και παραδόσεων.
- Αναστοχαστούν σχετικά με τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που παρουσιάζει η ψηφιακή στροφή στο πλαίσιο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Σεβασμός της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας

- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα ισότητας των φύλων
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό επίπεδο
- Εργασία σε διεθνές επίπεδο

(3) ΥΛΗ

Η Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά είναι μια «δύναμη που φέρνει τους ανθρώπους κοντά και τους συνδέει μέσω των σωμάτων τους με το παρελθόν», όπως πολύ εύστοχα υποστήριξε η Μαριλένα Αλιβιζάτου (2022). Αυτή η ενότητα έχει ως στόχο να εισάγει τους φοιτητές στις ισχυρές διαστάσεις της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και να παρέχει τα απαραίτητα θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία που θα επιτρέψουν στους συμμετέχοντες να συζητήσουν τα θέματα και τις ιδέες που σχετίζονται με τις άλλες ενότητες του έργου GreenHeritage. Η ενότητα θα δομηθεί γύρω από τρεις κύριους τομείς: (α) εξελισσόμενοι ορισμοί της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και τα νομικά και θεσμικά πλαίσια που τους υποστηρίζουν- (β) η έννοια της συμμετοχής και η σημασία της για τη διαφύλαξη ή/και τη βιωσιμότητα της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς- (γ) η «ψηφιακή στροφή» και ο ρόλος της στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά.

Συνεδρία 1: Αυτοδιδασκαλία και διάλεξη: Αποκάλυψη της Άυλης Κληρονομιάς: (Διάρκεια 3 ώρες)

Αυτή η εισαγωγική συνεδρία θα ξεκινήσει ζητώντας από τους εκπαιδευόμενους να διαβάσουν δύο άρθρα σχετικά με την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, ώστε να μπορέσουν να συμμετάσχουν στη διάλεξη που θα ακολουθήσει.

Συνεδρία 2: Διάλεξη: Μια εικόνα του νομοθετικού τοπίου της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (UNESCO/Παγκόσμια, ευρωπαϊκή και εθνική) (Διάρκεια 3 ώρες)

Η συνεδρία θα πραγματοποιηθεί ως διάλεξη και θα παρουσιάσει το συνολικό νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο σχετικά με την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά.

Συνεδρία 3: Διάλεξη: Αποκωδικοποίηση των στοιχείων της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς: Ορισμοί και προοπτικές (Διάρκεια 2 ώρες) Με βάση τις δύο προηγούμενες συνεδρίες, αυτή η συνεδρία παρέχει τον ορισμό της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και ασχολείται με θέματα ορισμών και προοπτικών.

Συνεδρία 4: Ομαδική δραστηριότητα που σχετίζεται με τη Συνεδρία 3 (συνεργατικές ασκήσεις με στόχο την εμπάθυνση της κατανόησης των στοιχείων της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, την ανταλλαγή απόψεων και προοπτικών εντός της ομάδας) (3 ώρες)

Αυτή η συνεδρία θα προσκαλέσει τους συμμετέχοντες σε μια ομαδική δραστηριότητα, ώστε να μπορέσουν να αξιοποιήσουν και να κατανοήσουν καλύτερα το υλικό που παρουσιάστηκε σε μορφή διάλεξης στα προηγούμενα μαθήματα.

Συνεδρία 5: Διάλεξη: Ο φακός των «ειδικών»: (Διάρκεια 2 ώρες)

Ο ρόλος των «ειδημόνων» ή «εμπειρογνομώνων» είναι κρίσιμος στη συζήτηση γύρω από την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά. Αυτή το μάθημα θα προσφέρει μια επισκόπηση αυτής της συζήτησης.

Συνεδρία 6: Ομαδική δραστηριότητα που σχετίζεται με τη Συνεδρία 5 (ομαδικές δραστηριότητες με στόχο την προτροπή για αναστοχασμό σχετικά με το ρόλο και τις ευθύνες των διαχειριστών της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς) (3 ώρες)

Σε συνέχεια της προηγούμενης συνεδρίας, αυτή θα ενθαρρύνει τον αναστοχασμό και την ομαδική εργασία σχετικά με την ιδέα των διαχειριστών της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και την πολυεπίπεδη προσέγγιση που απαιτείται για την κατανόηση και την προώθηση της.

Συνεδρία 7: Διάλεξη: Δυναμική της «Κοινότητας»: (Διάρκεια 2 ώρες)

Στο επίκεντρο αυτής και του επόμενης συνεδρία θα βρεθεί η ιδέα της κοινότητας και της συμμετοχής. Και οι δύο όροι συζητούνται έντονα στους σύγχρονους λόγους, πειθαρχικούς και

διεπιστημονικούς.

Συνεδρία 8: Ομαδική δραστηριότητα σχετική με το Συνεδρία 6 (συνεργασία μεταξύ ομάδων με στόχο τη διερεύνηση της πολύπλευρης φύσης της «κοινότητας» και των «φορέων», με έμφαση στον αναπόσπαστο ρόλο τους στη διατήρηση και μετάδοση της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς) (3 ώρες).
Αυτή η συνεδρία θα αξιοποιήσει τη διάλεξη που δόθηκε προηγουμένως και θα καλέσει τους συμμετέχοντες να επεξεργαστούν ιδέες σχετικά με τις κοινότητες και τους φορείς.

Συνεδρία 9: Διάλεξη: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και η «ψηφιακή στρόφη» (3 ώρες)
Αυτή η συνεδρία θα φέρει στη συζήτηση την ιδέα της ψηφιοποίησης και θα διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο η «ψηφιακή στρόφη» επηρεάζει την έννοια της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, την τεκμηρίωσή της, αλλά και τις κοινότητες που εμπλέκονται.

Συνεδρία 10: Αυτοαναστοχασμός και αξιολόγηση (1 ώρα)
Αυτή η συνεδρία θα συνοψίσει το μάθημα και θα προσφέρει στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να αναστοχαστούν, αλλά και να αξιολογηθούν.

(4) ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΜΑΘΗΣΗΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΑΡΑΔΟΣΗ	Η παράδοση θα γίνεται μέσω διαδικτύου (εξ αποστάσεως εκπαίδευση), σύγχρονη και ασύγχρονη	
ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	GreenHeritage πλατφόρμα Εικονικού Περιβάλλοντος Εκμάθησης	
ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Όγκος εργασίας
	Διαλέξεις	14
	Ομαδικές δραστηριότητες	9
	Αυτοδιδασκαλία	2
	Σύνολο	25
ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Η αξιολόγηση θα γίνει στα αγγλικά. Θα είναι αθροιστική/συμπερασματική και θα αποτελείται από ένα έντυπο που θα περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, καθώς και σύντομες ερωτήσεις ανοικτού τύπου.	

(5) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Aikawa-Faure, N. (2009). From the proclamation of masterpieces to the convention for the safeguarding of intangible cultural heritage. In L. Smith & N. Akagawa (Eds.), *Key issues in cultural heritage. Intangible heritage*, 13–44. Routledge.

Blake, J. (2016). Development of UNESCO's 2003 convention: Creating a new heritage protection paradigm? In M. Stefano (Ed.), *The Routledge companion to intangible cultural heritage*, 11–21. Routledge.

GreenHeritage. (2023), Deliverable D2.2: Primary and secondary data research findings

Kim, S., Whitford, M., & Arcodia, C. (2019). Development of intangible cultural heritage as a sustainable tourism resource: The intangible cultural heritage practitioners' perspectives. *Journal of Heritage Tourism* 153(3), 1–14.

Kirshenblatt-Gimblett, B. (2000). *Intangible Heritage as Metacultural Production*. United Kingdom: Blackwell Publishing.

Kurin, R. (2004). Safeguarding intangible cultural heritage in the 2003 UNESCO convention: A critical appraisal. *Museum International* 56(1–2), 66–77.

Kurin, R. (2007). Safeguarding intangible cultural heritage: Key factors in implementing the 2003 convention. *International Journal of Intangible Heritage* 2, 9–20.

Lenzerini, F. (2011). Intangible cultural heritage: The living culture of peoples. *European Journal of International Law* 22(1), 101–12.

Logan, B. (2009). Playing the Devil’s advocate: Protecting intangible cultural heritage and the infringement of human rights. *Historic Environment* 22(3), 14–18.

Pietrobruno, S. (2009). Cultural Research and Intangible Heritage: Culture Unbound. *Journal of Current Cultural Research* 1, 227-247.

3.2 Εργαστηριακό μέρος

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΥΛΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ		
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	
	6	0,25 Διδακτική Μονάδα	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εξειδικευμένες γενικές γνώσεις - εργαστήριο - μέρος του Προγράμματος Μικτής Μάθησης που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου GreenHeritage Erasmus+ με τίτλο «Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά».		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ):	Διαδίκτυακό πρόγραμμα (ΜΟΟC) που προσφέρεται από το GreenHeritage		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν σημαντικές συζητήσεις, προβλήματα, αντιπαραθέσεις, έννοιες και θεωρίες που σχετίζονται με την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά. • Να αναπτύσσουν κριτική κατανόηση και ενασχόληση με μια σειρά από ιδέες, όπως η σημασία της συμμετοχής της κοινότητας στη διαδικασία διαχείρισης της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς. • Να αναπτύσσουν κάποιου είδους κριτικό αναστοχασμό σχετικά με τη σχέση μεταξύ της διαφύλαξης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και ζητημάτων όπως η ισότητα των φύλων, η πολιτιστική και κοινωνική ποικιλομορφία, η εκπαίδευση, η υγεία, οι περιβαλλοντικοί και άλλοι κίνδυνοι, η οικοδόμηση της ειρήνης και η διεθνής επικοινωνία. • Να αναπτύσσουν κάποιου είδους κριτική συζήτηση θεμάτων βιωσιμότητας όσον αφορά την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά.
Γενικές ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Σεβασμός της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα ισότητας των φύλων
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

(3) ΥΛΗ

Η Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά προσφέρει πολλαπλές ευκαιρίες για συμμετοχική έρευνα, εργασία για τη μνήμη και τη πολιτιστική μετάδοση. Το Εργαστήριο θα δώσει την ευκαιρία στους συμμετέχοντες στο μάθημα να διερευνήσουν περαιτέρω αυτά τα στοιχεία προχωρώντας πέρα από τη θεωρία, σε μια πιο βιωματική μαθησιακή προσέγγιση που θα τους επιτρέψει να σκεφτούν συλλογικά και πιο κριτικά σχετικά με την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και τη διαφύλαξή της.

Συνεδρία 1: Συζήτηση υπό την καθοδήγηση των εκπαιδευόμενων: κριτική συζήτηση των εννοιών και των ορισμών της διάδοσης και της διασφάλισης (1,5 ώρα)

Αυτή η συνεδρία θα προσκαλέσει τους εκπαιδευόμενους να οργανώσουν και να διεξαγάγουν μια συζήτηση σχετικά με την έννοια και τον ορισμό της διαφύλαξης και της διάδοσης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς με βάση τα προηγούμενα αναγνώσματα και τις εμπειρίες τους κατά τη διάρκεια του διαδικτυακού μέρους του μαθήματος.

Συνεδρία 2: Εκπαιδευτική Επίσκεψη: Επίσκεψη στο χώρο στη Λέσβο/Λετονία/Ισπανία/Ιταλία και συζήτηση με ειδικούς στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (διάρκεια 3 ώρες): Ποιές είναι οι κοινότητες; Γιατί βρίσκονται στο επίκεντρο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς; Συμμετοχή της κοινότητας.

Αυτή η συνεδρία έχει ως στόχο να φέρει την πρακτική στη θεωρία και να συνδέσει τα θεωρητικά αναγνώσματα και τις συζητήσεις που οι συμμετέχοντες είναι ήδη εξοικειωμένοι, με πραγματικά στοιχεία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ανάλογα με τον τόπο διεξαγωγής του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα κληθούν να επισκεφθούν και να συναντήσουν ειδικούς της πρακτικής για να συζητήσουν μαζί τους ιδέες γύρω από τις κοινότητες και πώς αυτές σχετίζονται με την προστασία και τη διατήρηση της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Συνεδρία 3: Εργαστήριο/ομαδική δραστηριότητα: Οι εκπαιδευόμενοι θα ομαδοποιηθούν σε ομάδες και θα τους ζητηθεί να εξετάσουν μελέτες περιπτώσεων της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς από τις χώρες ή τις περιοχές προέλευσής τους, χρησιμοποιώντας επίσης τις μελέτες περιπτώσεων που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο των παραδοτέων του GreenHeritage. Ποιος είναι ο ρόλος αυτού του στοιχείου της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς; Ποια είναι η σχέση με τις αντίστοιχες κοινότητες; Πώς διασφαλίζεται;

Ποιος είναι ο ρόλος του όσον αφορά την προώθηση της ισότητας των φύλων, της αειφορίας, της οικοδόμησης ειρήνης κ.λπ. Καθεμία από τις ομάδες θα παρουσιάσει στις άλλες ομάδες. Συζήτηση και συμπεράσματα. (2 ώρες)

(4) ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΜΑΘΗΣΗΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΑΡΑΔΟΣΗ	The delivery will be in person.	
ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Η Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά θα χρησιμοποιηθεί για την πραγματοποίηση των διαλέξεων/διδασκαλίας και την επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους καθώς και για την αξιολόγηση.	
ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Όγκος εργασίας
	Συζήτηση υπό την καθοδήγηση των εκπαιδευόμενων	1,5
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	3

	Εργαστήρια	3
	Σύνολο	6,5
ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Η αξιολόγηση θα γίνει στα αγγλικά. Θα είναι αθροιστική/συμπερασματική και θα αποτελείται από ένα έντυπο που θα περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, καθώς και σύντομες ερωτήσεις ανοικτού τύπου.	

(5) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Alivizatou, M. 2022. *Intangible Heritage and Participation: Encounters with Safeguarding Practices*, London and New York: Routledge.

Craith, M. N. 2008. "Intangible Cultural Heritages." *Anthropological Journal of European Cultures* 17 (1): 54–73. doi:10.3167/ajec.2008.01701004.

Kurin, R. 2007. "Safeguarding intangible cultural heritage: key factors in implementing the 2003 Convention", *International Journal of Intangible Heritage* 2, 9-22.

Saúl Lázaro Ortiz & Celeste Jiménez de Madariaga. 2022. "The UNESCO convention for the safeguarding of the intangible cultural heritage: a critical analysis", *International Journal of Cultural Policy*, 28:3, 327-341, DOI: 10.1080/10286632.2021.1941914

Smith, L. and Akagawa, N. (eds) 2009. *Intangible Heritage*. Abingdon: Routledge.

Τμήμα 4. Ενότητα 2: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή Ι: Απειλές και Προστασία. Μια Περιβαλλοντική Προοπτική

4.1 Διαδικτυακό Μέρος

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΆΥΛΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ Ι: ΑΠΕΙΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ. ΜΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ		
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	
	25	1 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εξειδικευμένες γενικές γνώσεις - διαδικτυακό μάθημα (μέρος του Προγράμματος Μικτής Μάθησης) για το 1/4 των ενοτήτων του MOOC (Μαζικό Ανοικτό Διαδικτυακό Μάθημα) που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου GreenHeritage Erasmus+ με τίτλο «Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά».		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ):	Κανένα		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι συμμετέχοντες αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> Γνωρίζουν τα βασικά αέρια που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου, τις πηγές τους και την επίδραση τους στο κλίμα. Κατανοήσουν την πολυπλοκότητα του κλιματικού συστήματος, τα διάφορα χρονικά επίπεδα και τις φυσικές και ανθρωπογενείς πτυχές του. Αποκτήσουν επιστημονικά τεκμηριωμένες προσδοκίες για τις μελλοντικές κλιματικές αλλαγές και προκλήσεις. Αναγνωρίζουν και να εξετάζουν τους κινδύνους σε διάφορους τομείς των φυσικών, ανθρώπινων και διαχειριζόμενων συστημάτων. Προτείνουν επιλογές προσαρμογής και να εντοπίζουν καταστάσεις κακής προσαρμογής.
ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση της απαραίτητης τεχνολογίας Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Ανεξάρτητη εργασία

(3) ΥΛΗ

Η κλιματική αλλαγή μπορεί να επηρεάσει την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά τόσο με ευθείς όσο και με δυσδιάκριτους τρόπους. Αυτή η ενότητα έχει ως στόχο να παρουσιάσει μια επιστημονική επισκόπηση των σεναρίων κλιματικής αλλαγής, να επισημάνει τις κοινωνικές επιπτώσεις και τις αδυναμίες που απορρέουν από τα ακραία καιρικά φαινόμενα και τις βραδείας έναρξης αλλαγές και να προωθήσει την κατανόηση των διαθέσιμων πολιτικών και σχεδιαστικών απαντήσεων για την αντιμετώπιση και την προσαρμογή σε διάφορα επίπεδα. Το διαδικτυακό μέρος της ενότητας έχει ως στόχο να θέσει τις βάσεις για τη μη τεχνική περιγραφή της κλιματικής αλλαγής, των επιπτώσεων και των προσαρμογών. Αν και θα θίξει πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα, η προοπτική της προέρχεται κυρίως από τις φυσικές και περιβαλλοντικές επιστήμες.

Συνεδρία 1: Διάλεξη: Ιστορικό κλιματικής αλλαγής. Παράγοντες της αλλαγής (3 ώρες)

Κλιματικές παρατηρήσεις επί του πεδίου και εξ αποστάσεως. Ανασικοδόμηση του παλαιοκλίματος. Πλανητικό ενεργειακό ισοζύγιο και φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Συνεδρία 2: Αυτοδιδασκαλία και αναστοχασμός σχετικά με τη Συνεδρία 1 (1 ώρα).

Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν τις παρατηρήσεις της διάλεξης της Συνεδρίας 1 και το πρόσθετο υλικό.

Συνεδρία 3: Διάλεξη: Χρονικός ορίζοντας του φαινομένου του θερμοκηπίου (3 ώρες).

Αέρια που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου και η ηλιακή ροή ως προωθητικοί παράγοντες. Πηγές και απορροφήσεις των αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Χρονικά επίπεδα.

Συνεδρία 4: Αυτοδιδασκαλία και αναστοχασμός σχετικά με τη συνεδρία 3 (1 ώρα, 20 λεπτά).

Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν τις σημειώσεις της διάλεξης της ενότητας 3 και πρόσθετο υλικό. Θα αναστοχαστούν σχετικά με τα θέματα των ενοτήτων 1 και 3 με ένα κουίζ διάρκειας 20 λεπτών.

Συνεδρία 5: Διάλεξη: Κοινωνικοοικονομικά μελλοντικά σενάρια (3 ώρες).

Κλιματικά μοντέλα και αβεβαιότητες. Μπορούν να αναπαράγουν το παρελθόν; Τι θα γίνει μελλοντικά; Κοινά κοινωνικοοικονομικά μονοπάτια (SSP).

Συνεδρία 6: Αυτοδιδασκαλία και αναστοχασμός σχετικά με τη Συνεδρία 5 (1 ώρα)

Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν τις παρατηρήσεις της συνεδρίας 5 και το πρόσθετο υλικό.

Συνεδρία 7: Διάλεξη: Επιπτώσεις, κίνδυνοι και αδυναμίες, μέρος 1 (3 ώρες)

Ιστορικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Κίνδυνος, ευπάθεια, έκθεση και κίνδυνος. Ακραία καιρικά φαινόμενα και γεγονότα βραδείας εκδήλωσης.

Συνεδρία 8: Αυτοδιδασκαλία και αναστοχασμός σχετικά με τη συνεδρία 7 (1 ώρα, 20 λεπτά)

Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν τις παρατηρήσεις της διάλεξης της συνεδρίας 7 και το πρόσθετο υλικό. Θα αναστοχαστούν σχετικά με τα θέματα των ενοτήτων 5 και 7, συμμετέχοντας σε ένα κουίζ διάρκειας 20 λεπτών.

Συνεδρία 9: Διάλεξη: Επιπτώσεις, κίνδυνοι και αδυναμίες, μέρος 2 (3 ώρες)

Επιπτώσεις ανά τομέα (υδάτινοι πόροι, γεωργία, υγεία κ.λπ.) και ευάλωτοι πληθυσμοί. Διεθνείς συμφωνίες για το κλίμα.

Συνεδρία 10: Αυτοδιδασκαλία και αναστοχασμός σχετικά με τη συνεδρία 9 (1 ώρα)

Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν τις σημειώσεις της διάλεξης της ενότητας 9 και πρόσθετο υλικό.

Συνεδρία 11: Διάλεξη: Μέτρα προσαρμογής (3 ώρες)

Μέτρα προσαρμογής. Τρέχουσα, μελλοντική προσαρμογή και τα όριά της. Ανάπτυξη ανθεκτική στο κλίμα.

Συνεδρία 12: Αυτοδιδασκαλία και αναστοχασμός σχετικά με τη συνεδρία 11 (1 ώρα, 20 λεπτά)

Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν τις σημειώσεις της συνεδρίας 11 και πρόσθετο υλικό. Θα αναστοχαστούν σχετικά με τα θέματα των ενοτήτων 9 και 11 με ένα κουίζ διάρκειας 20 λεπτών.

(4) ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΜΑΘΗΣΗΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΑΡΑΔΟΣΗ	Η παράδοση θα γίνεται μέσω διαδικτύου (εξ αποστάσεως εκπαίδευση), σύγχρονη και ασύγχρονη	
ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	GreenHeritage πλατφόρμα Εικονικού Περιβάλλοντος Εκμάθησης	
ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
	Διαλέξεις	6×3 ώρες = 18 ώρες
	Αυτοδιδασκαλία	6×1 ώρα = 6 ώρες
	Αναστοχασμός	3×20 ώρες = 1 ώρα
	Σύνολο μαθημάτων (ανά ενότητα)	25 ώρες
ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	<p>Η αξιολόγηση θα γίνει στα αγγλικά και θα αποτελείται από τρία κουίζ στα οποία οι συμμετέχοντες θα κληθούν να απαντήσουν.</p> <p>Η προσέγγιση της αξιολόγησης θα είναι διαμορφωτική (θα λάβει χώρα κατά τη διάρκεια της ενότητας) και θα αποτελείται από ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, καθώς και μερικές σύντομες ερωτήσεις ανοικτού τύπου.</p>	

(5) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ

Δημόσια έγγραφα

National Academy of Sciences, (2020), *Climate Change: Evidence and Causes: Update 2020*. Washington, DC: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/25733>

IPCC, (2021): Summary for Policymakers. In: *Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*, Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY. <https://doi.org/10.1017/9781009157896.001>

IPCC, (2022): Summary for Policymakers. In: *Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability. Contribution of Working Group II to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*, Cambridge University Press, Cambridge, UK and New York. <https://doi.org/10.1017/9781009325844.001>

GreenHeritage, (2023), Deliverable D2.2: *Primary and secondary data research findings*

GreenHeritage, (2023), Deliverable D2.3: *Development of methodology*

Συγγράμματα

Burroughs, William James, (2007), *Climate change: a multidisciplinary approach*, 2nd ed., Cambridge University Press

Dessler A. E., (2021), *Introduction to modern climate change*, 3rd edition, Cambridge University Press

Houghton J. (2015), *Global warming: The complete briefing*, 5th edition, Cambridge University

4.2 Εργαστηριακό μέρος

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΥΛΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ Ι: ΑΠΕΙΛΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ. ΜΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ		
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	
	6	0.25 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εξειδικευμένες γενικές γνώσεις - εργαστήριο (μέρος του Προγράμματος Μικτής Μάθησης) της ενότητας που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του GreenHeritage Erasmus+ με τίτλο «Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά».		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ):	Διαδίκτυακό πρόγραμμα (MOOC) που προσφέρεται από το GreenHeritage		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα έχουν αποκτήσει πρακτική εμπειρία:</p> <ul style="list-style-type: none"> στην επίδραση που έχουν οι πολιτικές και τα μέτρα στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και τα σενάρια αύξησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας που προκύπτουν, στον χειρισμό περιφερειακών δεδομένων από προβλέψεις κλιματικών μοντέλων, στα εργαλεία σχεδιασμού προσαρμογής για την αντιμετώπιση περιφερειακών/πολιτειακών προκλήσεων.
ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση της απαραίτητης τεχνολογίας Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

(3) ΥΛΗ

Η κλιματική αλλαγή μπορεί να επηρεάσει την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά τόσο με ευθείς όσο και με δυσδιάκριτους τρόπους. Αυτή η ενότητα αποσκοπεί στην παρουσίαση μιας επιστημονικής επισκόπησης των σεναρίων κλιματικής αλλαγής, στην επισήμανση των κοινωνικών επιπτώσεων και των αδυναμιών που απορρέουν από τις ακραίες καιρικές συνθήκες και τις βραδείας έναρξης αλλαγές, και στην προώθηση της κατανόησης των διαθέσιμων μέτρων προσαρμογής, των εργαλείων σχεδιασμού και των υπηρεσιών, για την αντιμετώπιση και την προσαρμογή σε διάφορα επίπεδα.

Οι συμμετέχοντες θα έχουν εξετάσει το επιστημονικό υπόβαθρο της κλιματικής αλλαγής, τα αίτια, τις επιπτώσεις, τις αβεβαιότητες, την πολυπλοκότητα, τη χρονική έκταση και τις μελλοντικές προβλέψεις, κατά τη διάρκεια του διαδικτυακού μαθήματος. Αυτό το εργαστήριο έχει ως στόχο να επεκτείνει τις γνώσεις αυτές φέρνοντας τους συμμετέχοντες σε επαφή με ορισμένα από τα πιο σύγχρονα εργαλεία και υπηρεσίες για τον σχεδιασμό προσαρμογής (π.χ. η πλατφόρμα CLIMATE-ADAPT, η Υπηρεσία Κλιματικής Αλλαγής COPERNICUS, το Εργαλείο Ανθεκτικής στην Κλιματική Αλλαγή Πόλης) και τα μελλοντικά σενάρια των κλιματικών μεγεθών (π.χ. ο Διαδραστικός Άτλας της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή).

Οι συμμετέχοντες θα εργαστούν σε ομάδες των 2-3 ατόμων. Η παράδοση αυτής της ενότητας αποτελείται από δύο δίωρες συνεδρίες εργαστηρίου:

Συνεδρία 1: Εργαστήριο υπολογιστών: Προβλέψεις, απειλές, προσαρμογή (2 ώρες)

Πρακτική εκμάθηση των προβλεπόμενων απειλών, μέσω του διαδραστικού άτλαντα της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή. Θα διερευνηθούν οι παγκόσμιες και περιφερειακές προβλέψεις με έμφαση στους παρατηρούμενους και προβλεπόμενους κλιματικούς κινδύνους για διάφορα σενάρια.

Συνεδρία 2: Εργαστήριο υπολογιστών: Κοινωνικοοικονομικά σενάρια και επιπτώσεις ανά περιοχή (2 ώρες) Εισαγωγή στην πλατφόρμα Climate Adapt, συμπεριλαμβανομένου του εργαλείου υποστήριξης της αστικής προσαρμογής και του προγράμματος προβολής χαρτών προσαρμογής σε αστικές περιοχές. Οι ομάδες των συμμετεχόντων θα επιλέξουν περιοχές ή πόλεις με κλιματικούς κινδύνους και θα θέσουν όρια μετά από συζητήσεις με τον εκπαιδευτή, ο οποίος θα είναι διαθέσιμος για παροχή συμβουλών και οδηγιών. Χρησιμοποιώντας ένα εργαλείο υποστήριξης σχεδιασμού πολιτικής/αποφάσεων, οι ομάδες θα προτείνουν μέτρα προσαρμογής προσαρμοσμένα στο πλαίσιο και την εν λόγω Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά.

Συνεδρία 3: Ομαδική γραπτή εργασία (2 ώρες): Οι συμμετέχοντες θα κληθούν να γράψουν ένα σύντομο δοκίμιο που θα συζητά τις απειλές για μια συγκεκριμένη περιοχή της επιλογής τους και μια πρόταση για μια σειρά πολιτικών/μέτρων προσαρμογής που μπορούν να μετριάσουν την απειλή. Κάθε ομάδα θα έχει τη δυνατότητα να επιλέξει μια περιοχή με κλιματικούς κινδύνους και πόρους της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς μαζί με τα πραγματικά τους πλεονεκτήματα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις περιοχές και στις μελέτες περίπτωσης που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου GreenHeritage.

(4) ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΜΑΘΗΣΗΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΑΡΑΔΟΣΗ	Η παράδοση θα γίνει αυτοπροσώπως	
ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	GreenHeritage Πλατφόρμα Εικονικού Περιβάλλοντος Εκμάθησης	
ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Όγκος εργασίας
	Διαλέξεις	2×2 ώρες = 4 ώρες
	Εργασία	2 ώρες
	Σύνολο μαθημάτων	6 ώρες
ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	<p>Η αξιολόγηση θα γίνει στην αγγλική γλώσσα και θα είναι αθροιστική.</p> <p>Θα πραγματοποιηθεί μέσω της ομαδικής γραπτής εργασίας για μικρές ομάδες συμμετεχόντων, στην οποία κάθε ομάδα καλείται να συζητήσει τις απειλές της κλιματικής αλλαγής και τις πολιτικές περιορισμού της, όπως αναφέρεται στην περιγραφή της συνεδρίας.</p>	

(5) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δημόσια έγγραφα

National Academy of Sciences, (2020), *Climate Change: Evidence and Causes: Update 2020*. Washington, DC: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/25733>

IPCC, (2021): Summary for Policymakers. In: *Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*, Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY. <https://doi.org/10.1017/9781009157896.001>

IPCC, (2022): Summary for Policymakers. In: *Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability. Contribution of Working Group II to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*, Cambridge University Press, Cambridge, UK and New York. <https://doi.org/10.1017/9781009325844.001>

GreenHeritage, (2023), Deliverable D2.2: *Primary and secondary data research findings*

GreenHeritage, (2023), Deliverable D2.3: *Development of methodology*

Συγγράματα

Burroughs, William James, (2007), *Climate change: a multidisciplinary approach*, 2nd ed., Cambridge University Press

Dessler A. E., (2021), *Introduction to modern climate change*, 3rd edition, Cambridge University Press

Houghton J. (2015), *Global warming: The complete briefing*, 5th edition, Cambridge University

Προτεινόμενα εργαλεία:

CLIMATE ADAPT Platform and planning tools, <https://climate-adapt.eea.europa.eu/>

Urban Adaptation Support Tool, <https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/metadata/tools/urban-adaptation-support-tool>

URBAN ADAPTATION MAP VIEWER, <https://climate-adapt.eea.europa.eu/en/knowledge/tools/urban-adaptation>

Climate Resilient City Tool (CRCTool), https://reachout-cities.eu/post_type_toolkint/climate-resilient-city-tool/

Regilience self-assessment tool for maladaptation, <https://regilience.eu/self-assessment-tool-for-maladaptation/>

Τμήμα 5. Ενότητα 3: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή ΙΙ: Προκλήσεις και Ευκαιρίες

5.1 Διαδικτυακό Μέρος

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΆΥΛΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ και ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΙΙ: Προκλήσεις και Ευκαιρίες		
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	
	25	1 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	Εξειδικευμένες γενικές γνώσεις - διαδικτυακό μάθημα (μέρος του Προγράμματος Μικτής Μάθησης) για το 1/4 των ενοτήτων του MOOC που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου GreenHeritage Erasmus+ με τίτλο "Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά".		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ):	Κανένα		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συζητούν κριτικά θέματα βιωσιμότητας όσον αφορά την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά. • Συζητούν και να αξιολογήσουν τις διάφορες απειλές που θέτει η Κλιματική Αλλαγή για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά. • Συζητήσουν για τις διάφορες λύσεις που μπορεί να δώσει η Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά για τις ανησυχίες περί της Κλιματικής Αλλαγής. • Αναπτύξουν κάποιου είδους κριτικό αναστοχασμό σχετικά με τη σχέση μεταξύ της διασφάλισης της Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και των περιβαλλοντικών κινδύνων. • Αξιολογήσουν σημαντικές συζητήσεις, προβλήματα, αντιπαραθέσεις, έννοιες και θεωρίες σχετικές με την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και το Κλιματική Αλλαγή.
ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαβάσματος, κατανόησης και γραφής
- Σεβασμός της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα ισότητας των φύλων
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

(3) ΥΛΗ

Η παγκόσμια κλιματική αλλαγή και οι δυσμενείς επιπτώσεις της επηρεάζουν τόσο την υλική όσο και την άυλη πολιτιστική κληρονομιά. Παρόλο που έχει ήδη δοθεί προσοχή στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην υλική πολιτιστική κληρονομιά, λιγότερη ή και καθόλου προσοχή έχει δοθεί στις επιπτώσεις της στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά. Το Green Heritage διεξήγαγε ερευνητικές δραστηριότητες σχετικά με τις επιπτώσεις αυτές και αυτή η ενότητα πρόκειται να συγκεντρώσει τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας, μαζί με την έρευνα που διεξήχθη από άλλα

ερευνητικά ιδρύματα. Ανώτερος στόχος είναι να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων σχετικά με τις απειλές που υφίσταται η πολιτιστική κληρονομιά λόγω της κλιματικής αλλαγής, αλλά και τις ευκαιρίες που υπάρχουν για την πολιτιστική κληρονομιά να συμβάλει με τις τοπικές εμπειρίες και γνώσεις στην προσπάθεια αντιμετώπισης των αντιξοοτήτων της κλιματικής αλλαγής. Η προοπτική αυτής της ενότητας θα συμπληρώσει την προοπτική της ενότητας 2 και θα είναι των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών.

Συνεδρία 1: Διάλεξη: Εισαγωγή: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή (3 ώρες)
Χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα παραδείγματα από την έρευνα που διεξήχθη κατά τη διάρκεια του Πακέτο Εργασίας 2 του ερευνητικού έργου GreenHeritage, αυτή η συνεδρία θα επιχειρήσει μια συνολική παρουσίαση που θα συγκεντρώνει τις ανησυχίες γύρω από την υλική και άυλη κληρονομιά και την κλιματική αλλαγή στην Ευρώπη και παγκοσμίως.

Συνεδρία 2: Εργασία διαβάσματος: Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν την ακαδημαϊκή βιβλιογραφία σχετικά με την βιωσιμότητα και την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και θα υποβάλουν έκθεση στην τάξη (3 ώρες)

Αυτή η εργασία διαβάσματος θα ζητήσει από τους συμμετέχοντες να συμμετάσχουν στις συζητήσεις όπως αυτές παρουσιάζονται στην ακαδημαϊκή και δημοφιλή βιβλιογραφία και να παρουσιάσουν τις ιδέες τους στους συναδέλφους τους, βασιζόμενοι σε μια ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ ομότιμων.

Συνεδρία 3: Διάλεξη: Απειλές που θέτει η Κλιματική Αλλαγή στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (ντοκιμαντέρ, καθοδηγούμενη προβολή και συζήτηση). (3 ώρες)

Ξεκινώντας από την προβολή ενός ντοκιμαντέρ και την καθοδηγούμενη προβολή ως μεθοδολογία, αυτή η συνεδρία θα προσπαθήσει να ενθαρρύνει τους εκπαιδευόμενους να εξοικειωθούν με συγκεκριμένες απειλές που βασίζονται σε συγκεκριμένα περιβάλλοντα.

Συνεδρία 4: Εργασία διαβάσματος: Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν την ακαδημαϊκή βιβλιογραφία σχετικά με τις απειλές που επιβάλλονται στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά από την Κλιματική Αλλαγή και θα υποβάλουν έκθεση στην τάξη (3 ώρες)

Αυτή η εργασία διαβάσματος θα ζητήσει από τους συμμετέχοντες να εμπλακούν στις συζητήσεις όπως αυτές παρουσιάζονται στην ακαδημαϊκή και δημοφιλή βιβλιογραφία και να παρουσιάσουν τις ιδέες τους στους συναδέλφους τους, βασιζόμενοι σε μια ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ ομότιμων.

Συνεδρία 5: Διάλεξη σχετικά με την αξιολόγηση σημαντικών συζητήσεων, προβλημάτων, αντιπαραθέσεων, εννοιών και θεωριών σχετικών με την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και την Κλιματική Αλλαγή. (2 ώρες)

Αυτή η συνεδρία έχει ως στόχο να διερευνήσει τις περίπλοκες συνδέσεις μεταξύ Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Κλιματικής Αλλαγής, διερευνώντας τις πολύπλευρες επιπτώσεις, προκλήσεις και ευκαιρίες που παρουσιάζει αυτή η σχέση. Μέσω της διερεύνησης διαφορετικών προοπτικών και της ανάλυσης της τρέχουσας έρευνας, η διάλεξη αυτή θα προωθήσει μια βαθύτερη εκτίμηση της σχέσης μεταξύ της πολιτιστικής κληρονομιάς και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Οι συμμετέχοντες στην ενότητα/συνεδρίαση θα έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε συζητήσεις που προκαλούν αναστοχασμό, συμβάλλοντας στην αυξημένη ευαισθητοποίηση για τα πολύπλοκα ζητήματα που βρίσκονται στο σημείο επαφής της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και των συνεχιζόμενων προκλήσεων που θέτει η κλιματική αλλαγή.

Ενότητα 6: Εργασία συγγραφής: Οι εκπαιδευόμενοι καλούνται να αναστοχαστούν κριτικά σχετικά με τη σχέση μεταξύ Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Κλιματικής Αλλαγής και να

εκπονήσουν ένα γραπτό δοκίμιο με βάση τις προηγούμενες διαλέξεις και εργασίες (2 ώρες).

Συνεδρία 7: Διαδραστικό εργαστήριο: Κλιματική Αλλαγή και Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά - Απειλές: (2 ώρες)

Αυτή η πρακτική συνεδρία έχει σχεδιαστεί για να ενσωματώσει τους συμμετέχοντες σε μια δυναμική διερεύνηση των απειλών που τίθενται για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Μέσα από το φακό μιας προσεκτικά επιμελημένης μελέτης περίπτωσης (μελέτη περίπτωσης 1), οι συμμετέχοντες θα έχουν τη μοναδική ευκαιρία να εμβαθύνουν σε μια βαθιά στις συγκεκριμένες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά μπροστά στις περιβαλλοντικές αλλαγές.

Συνεδρία 8: Διαδραστικό εργαστήριο: Κλιματική Αλλαγή και Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά - Ευκαιρίες: Μελέτη Περίπτωσης (2 ώρες)
Αυτή η πρακτική συνεδρία έχει σχεδιαστεί για να ενσωματώσει τους συμμετέχοντες σε μια δυναμική διερεύνηση των απειλών που τίθενται στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Μέσα από τον φακό μιας προσεκτικά επιμελημένης μελέτης περίπτωσης (μελέτη περίπτωσης 2), οι συμμετέχοντες θα έχουν τη μοναδική ευκαιρία να εμβαθύνουν σε συγκεκριμένες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά μπροστά στις περιβαλλοντικές αλλαγές.

Συνεδρία 9: Εργαστήριο υπό την καθοδήγηση των εκπαιδευόμενων: Κίνδυνοι και Ευκαιρίες στους Εθνικούς Καταλόγους Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς: πώς να αξιολογούμε και να διεξάγουμε έρευνα; (2 ώρες)
Οι εκπαιδευόμενοι θα πρωτοστατήσουν στην ανάλυση των μεθοδολογιών αξιολόγησης και έρευνας, διερευνώντας τη λεπτή ισορροπία που απαιτείται για την αξιολόγηση της σημασίας των άυλων πολιτιστικών στοιχείων σε ένα εθνικό πλαίσιο. Στόχος είναι όχι μόνο να κατανοήσουν τις προκλήσεις που ενυπάρχουν σε αυτή τη διαδικασία, αλλά και να εντοπίσουν ευκαιρίες για καινοτόμες προσεγγίσεις που συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαφύλαξη.

Συνεδρία 10: Εργασία συγγραφής: (2 ώρες)
Οι συμμετέχοντες καλούνται να συνθέσουν βασικές πληροφορίες από την υπάρχουσα βιβλιογραφία, αλλά πέρα από την απλή περίληψη, η εργασία επεκτείνεται στο πεδίο της αξιολόγησης, προκαλώντας τους συμμετέχοντες να ασχοληθούν κριτικά με το περιεχόμενο. Αυτό περιλαμβάνει την αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών του υλικού, τον εντοπισμό τυχόν προκαταλήψεων ή κενών στις πληροφορίες και την προσφορά τεκμηριωμένων απόψεων σχετικά με τη συνολική αποτελεσματικότητα και τη σημασία των διαφόρων πηγών, αναλυτικών θεωριών και μεθοδολογιών.

(4) ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΜΑΘΗΣΗΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΑΡΑΔΟΣΗ	Η παράδοση θα γίνεται μέσω διαδικτύου (εξ αποστάσεως εκπαίδευση), σύγχρονη και ασύγχρονη	
ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	GreenHeritage Πλατφόρμα Εικονικού Προγράμματος Εκμάθησης	
ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Όγκος εργασίας
	Διαλέξεις	8
	Εργασία διαβάσματος	6
	Εργασία συγγραφής	4
	Διαδραστικά εργαστήρια	4
	Εργαστήριο υπό την καθοδήγηση των εκπαιδευόμενων	2
	Σύνολο	25
ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Η αξιολόγηση θα γίνει στα αγγλικά. Θα είναι αθροιστική/συμπερασματική και θα αποτελείται από ένα σύντομο δοκίμιο που θα γράψουν οι εκπαιδευόμενοι κατά τη διάρκεια των περιόδων 6 και 10, όπως παρουσιάστηκε παραπάνω. Το δοκίμιο θα υποβληθεί ηλεκτρονικά.	

(5) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ

Akagawa Natsuko and Laurajane Smith (eds). (2019) *Safeguarding Intangible Heritage: Practices and Politics* (New York: Routledge).

Cechi, Alessandro. (2014) 'The Cultural Dimension of Climate Change: Some Remarks on the Interface between Cultural Heritage and Climate Change Law', in Sabine von Schorlemer and Sylvia Maus (eds.), *Climate Change as a Threat to Peace*, (Peter Lang AG), pp. 161–97.

Dembedza, W.P., Chopera, P., Mapara, J. and L. Macheke. (2022) Impact of climate change-induced natural disasters on intangible cultural heritage related to food: a review, *Journal of Ethnic Foods* 9:32.

GreenHeritage, (2023), Deliverable D2.2: Primary and secondary data research findings

Hee-Eun Kim. (2011) 'Changing Climate, Changing Culture: Adding the Climate Change Dimension to the Protection of Intangible Cultural Heritage', 18 *International Journal of Cultural Property*, pp. 259–90.

Higgins, Noelle. (2021) 'Indigenous Expertise as cultural expertise in the World Heritage Protective Framework', 11 *Nordic Journal of Law and Social Research*, pp. 75–102.

Higgins, Noelle. (2022). "Changing Climate; Changing Life—Climate Change and Indigenous Intangible Cultural Heritage" *Laws* 11, no. 3: 47.

Maus Sylvia. (2014) 'Hand in hand against climate change: cultural human rights and the protection of cultural heritage', 27(4) *Cambridge Review of International Affairs*, pp. 699–716.

Pearson Jasmine, Guy Jackson and Karen E McNamara. (2021) 'Climate-driven losses to Indigenous and local knowledge and cultural heritage', 1 *The Anthropocene Review*, pp. 1–24.

Seekamp, E. and E. Jo. (2020) 'Resilience and transformation of heritage sites to accommodate for loss and learning in a changing climate', *Climatic Change* 162:41–55.

Ethnographic documentary festivals focusing on ICT and CC

- <https://www.theflorentine.net/2023/11/06/the-world-in-florence/>
- <https://www.climatecrisisff.co.uk/>
- <https://filmfreeway.com/planetinfocus>
- <https://taosenvironmentalfilmfestival.com/>
- <https://www.ethnofest.gr/>

5.2. Εργαστηριακό μέρος

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

(6) ΓΕΝΙΚΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΆΥΛΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ και ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΙΙ: ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ		
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	
	6	0,25 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εξειδικευμένες γενικές γνώσεις - εργαστήριο (μέρος του Προγράμματος Μικτής Μάθησης) του MOOC (Μαζικό Ανοικτό Διαδικτυακό Μάθημα) που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου GreenHeritage Erasmus+ με τίτλο «Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά».		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ):	Διαδικτυακό πρόγραμμα (MOOC) που προσφέρεται από το GreenHeritage		

(7) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
<p>Με την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουν αποκτήσει καλή κατανόηση των απειλών και των ευκαιριών που προσφέρει η Κλιματική Αλλαγή για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά. • Είναι σε θέση να αξιολογούν σημαντικές συζητήσεις, προβλήματα, αντιπαραθέσεις, έννοιες και θεωρίες που σχετίζονται με την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και την Κλιματική Αλλαγή. • Μπορούν να αναστοχαστούν κριτικά σχετικά με τη σχέση μεταξύ της διασφάλισης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και των περιβαλλοντικών κινδύνων. Να συζητούν και να αξιολογούν τις διάφορες απειλές που θέτει η Κλιματική Αλλαγή στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά. • Αναπτύσσουν κριτική κατανόηση και εμπλοκή με μια σειρά ιδεών, όπως η σημασία της γνώσης των τοπικών πληθυσμών για την οικοδόμηση ανθεκτικότητας και την πρόληψη των καταστροφών που σχετίζονται με το κλίμα. • Κριτική συζήτηση θεμάτων βιωσιμότητας όσον αφορά την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά.
ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Σεβασμός της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας.
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα ισότητας των φύλων.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον.

(8) ΥΛΗ

Το εργαστηριακό μέρος αυτής της ενότητας θα είναι δομημένο με διαδραστικά εργαστήρια που έχουν ως στόχο να υποστηρίξουν τους συμμετέχοντες να συγκεντρώσουν όλες τις ιδέες και να συμμετάσχουν σε μια δημιουργική σκέψη γύρω από το θέμα της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και της Κλιματική Αλλαγή.

Συνεδρία 1: Διάλεξη: Επισκόπηση: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή, και αξιολόγηση των κινδύνων για αυτές και ευκαιρίες από τη γνώση των τοπικών πληθυσμών (2 ώρες)

Συνεδρία 2: Διαδραστικό εργαστήριο: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή - Απειλές: Μελέτη περίπτωσης 1 (2 ώρες)

Συνεδρία 3: Διαδραστικό εργαστήριο: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή - Ευκαιρίες: (2 ώρες)

(9) ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΜΑΘΗΣΗΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΑΡΑΔΟΣΗ	Η παράδοση θα γίνει αυτοπροσώπως	
ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Η Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνιών θα χρησιμοποιηθεί για την πραγματοποίηση των διαλέξεων/διδασκαλίας και την επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους, καθώς και για την αξιολόγηση	
ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Όγκος εργασίας
	Διαλέξεις	2
	Διαδραστικά εργαστήρια	4
	Σύνολο	6
ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Η αξιολόγηση θα γίνει στα αγγλικά. Θα είναι αθροιστική/συμπερασματική και θα αποτελείται από ένα έντυπο που θα περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, καθώς και σύντομες ερωτήσεις ανοικτού τύπου.	

(10) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Deliverables from Green Heritage Research in WP2, in particular: GreenHeritage, (2023), Deliverable D2.2: Primary and secondary data research findings

McGhie, H. A. (2022). *Action for Climate Empowerment, a guide for galleries, libraries, archives and museums*. Curating Tomorrow, UK. Available at www.curatingtomorrow.co.uk

Mínguez García Bárbara (Fall 2019/Winter 2020) "Resilient cultural heritage for a future of climate change", *Journal of International Affairs*, Vol. 73, No. 1, pp. 101-120.

Pearson, J., Jackson, G. and McNamara, K.E. (2021) "Climate-driven losses to indigenous and local knowledge and cultural heritage", *The Anthropocene Review*, pp. 1-24.

Stefano, M.L. and Davis, P. (eds). (2017). *The Routledge Companion to Intangible Cultural Heritage*, London and New York: Routledge.

Τμήμα 6: Ενότητα 4: Εργαλεία Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών για τη διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς

6.1 Διαδικτυακό Μέρος

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ		
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	
	25	1 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Εξειδικευμένες γενικές γνώσεις</i> - διαδικτυακό μάθημα (μέρος του Προγράμματος Μικτής Μάθησης) για το 1/4 των ενοτήτων του MOOC που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου GreenHeritage Erasmus+ με τίτλο « Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά ».		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ):	Βασικές δεξιότητες στις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν και να προσδιορίζουν τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών που είναι διαθέσιμες για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, και ιδίως τις τεχνολογίες που είναι διαθέσιμες για τη διαφύλαξή της. • Να κατανοούν τη χρήση αυτών των τεχνολογιών για: α) τη διαχείριση του περιεχομένου της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, β) την ενημέρωση, την προώθηση και την ευαισθητοποίηση της για κινδύνους π.χ. κλιματική αλλαγή, γ) την εκπαίδευση και κατάρτιση στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά. • Να κατανοήσουν και να προσδιορίσουν τις αναδυόμενες τεχνολογίες των Πληροφοριών και των Επικοινωνιών και τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται σε διάφορες πτυχές της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.
ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Ατομική και ομαδική εργασία • Άσκηση κριτικής σκέψης • Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών. • Μετάδοση και μεταφορά τεχνογνωσίας σε άλλα περιβάλλοντα • Εργασία σε διεπιστημονικό και διεθνές περιβάλλον

(3) ΥΛΗ

Οι ICT (Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών) μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, παρέχοντας ένα μέσο ψηφιοποίησης, τεκμηρίωσης, αποθήκευσης, κοινοποίησης και πρόσβασης στους πόρους της πολιτιστικής κληρονομιάς. Επιπλέον, οι ICT μπορούν να παρέχουν τα μέσα/εργαλεία για την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους και τις επιπτώσεις των καταστροφών που προκαλούνται από την Κλιματική Αλλαγή. Οι ICT που εμπλέκονται σε αυτόν τον τομέα οργανώνονται σε τρεις πυλώνες: α) ICT για τη διαχείριση του υλικού της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, β) ICT για την πληροφόρηση, την προώθηση και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς- γ) ICT για την εκπαίδευση και κατάρτιση της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Πιο συγκεκριμένα, η ενότητα θα παρέχει περιεχόμενο που σχετίζεται με τις μεθόδους και τα εργαλεία ICT που είναι διαθέσιμα σήμερα. Εκτός από τις παρεχόμενες διαλέξεις (3 ώρες ανά διάλεξη), οι εκπαιδευόμενοι θα κληθούν να μελετήσουν ένα σύνολο παρεχόμενων ηλεκτρονικών εγγράφων (1 ώρα ανά συνεδρία). Τέλος, κάθε συνεδρία θα αξιολογείται διαδικτυακά με ένα σύνολο ερωτήσεων (κουίζ 10 λεπτών).

Συνεδρία 1: Διάλεξη: (μέρος Α) (3 ώρες)

- ICT (Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνιών) για την Κλιματική Αλλαγή (υλικές και άυλες): διασφάλιση
- Ψηφιοποίηση περιεχομένου (π.χ. 2D/3D/4D μοντελοποίηση πολιτιστικών/ιστορικών χαρτών, καταγραφή ιστοριών, καταγραφή βίντεο)
- Οργάνωση/δομή περιεχομένου, τεκμηρίωση, μεταδεδομένα, διαφάνεια, διαλειτουργικότητα, προστασία της ιδιωτικής ζωής, ιδιοκτησία (π.χ. τεχνολογία βάσεων δεδομένων, πολιτιστικά μεταδεδομένα (metadata), αποθηκευτικά κέντρα/συλλογείς, Europeana, CIDOC-CRM)

Συνεδρία 2: Αυτοδιδασκαλία και αναστοχασμός σχετικά με τη συνεδρία 1 (1 ώρα, 10 λεπτά)

Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν τις σημειώσεις και το πρόσθετο υλικό της διάλεξης 1. Θα αναστοχαστούν σχετικά με τα θέματα της Συνεδρίας 1 κάνοντας ένα κουίζ 10 λεπτών.

Συνεδρία 3: Διάλεξη: Εισαγωγή στην ICT (Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνιών) (μέρος Β) (3 ώρες)

- Διάδοση και προώθηση περιεχομένου (π.χ. εφαρμογές για κινητά, διαδικτυακές εφαρμογές, εφαρμογές AR/VR, παιχνίδια)
- Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση σχετικά με τις επιπτώσεις της Κλιματική Αλλαγή στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (π.χ. εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις επιπτώσεις της Κλιματική Αλλαγή στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά).

Συνεδρία 4: Αυτοδιδασκαλία και αναστοχασμός σχετικά με τη Συνεδρία 3 (1 ώρα, 10 λεπτά)

Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν τις σημειώσεις της διάλεξης της 3ης ενότητας και το πρόσθετο υλικό. Θα αναστοχαστούν σχετικά με τα θέματα της Συνεδρίας 3 κάνοντας ένα κουίζ διάρκειας 10 λεπτών.

Συνεδρία 5: Διάλεξη: Εισαγωγή στην Διαδικτυακή τεχνολογία για το Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (μέρος Α) (3 ώρες)

- Διαδίκτυο και Πολιτιστική Κληρονομιά (υλική και άυλη): διασφάλιση
- Διαδικτυακά συστήματα διαχείρισης περιεχομένου CMS (π.χ. Omeka, D-Space) και ψηφιακές βιβλιοθήκες/συλλογείς (π.χ. SearchCulture, OpenGlam, Wikimedia Commons, Europeana) για τη διατήρηση, συγκέντρωση και ανοικτό περιεχόμενο του περιεχομένου της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.
- Διαδικτυακός Πληθοπορισμός (crowdsourcing) για δημιουργία περιεχομένου σε συνεργασία (π.χ. HistoryPin)
- Αφήγηση ιστοριών με βάση τους χάρτες (π.χ. StoryMapJs)

Συνεδρία 6: Αυτοδιδασκαλία και αναστοχασμός σχετικά με τη Συνεδρία 5 (1 ώρα, 10 λεπτά)

Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν τις σημειώσεις της 5ης συνεδρίας και πρόσθετο υλικό. Θα αναστοχαστούν σχετικά με τα θέματα της Συνεδρίας 5 κάνοντας ένα 10λεπτο κουίζ.

Συνεδρία 7: Διάλεξη: Εισαγωγή στην Διαδικτυακή τεχνολογία για το Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (μέρος Β) (3 ώρες)

- Μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ., για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και την συμμετοχή των κοινοτήτων στη διατήρησή της)
- Τεχνολογία blockchain (αλυσίδα συστοιχιών), (παρέχει αποκεντρωμένα και ασφαλή συστήματα για την αποθήκευση και την ανταλλαγή πολιτιστικών αντικειμένων και πληροφοριών - NFTs) και Metaverse (ψηφιακή μετάβαση) π.χ. έργο Monuverse.

Συνεδρία 8: Αυτοδιδασκαλία και αναστοχασμός σχετικά με τη Συνεδρία 7 (1 ώρα, 10 λεπτά)

Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν τις σημειώσεις και το πρόσθετο υλικό της διάλεξης 7. Θα αναστοχαστούν σχετικά με τα θέματα της Συνεδρίας 7 κάνοντας ένα 10λεπτο κουίζ.

Συνεδρία 9: Διάλεξη: Εισαγωγή στις Αναδυόμενες Τεχνολογίες για την Άυλη

Πολιτιστική Κληρονομιά (μέρος Α) (3 ώρες)

- Διαδίκτυο των Πραγμάτων (IoT) για την Πολιτιστική Κληρονομιά (υλική και άυλη): διασφάλιση
- Εκτεταμένη Πραγματικότητα (eXtended Reality) και εικονικές περιηγήσεις για την Πολιτιστική Κληρονομιά (π.χ. εικονικά μουσεία)

Συνεδρία 10: Αυτοδιδασκαλία και αναστοχασμός σχετικά με τη Συνεδρία 9 (1 ώρα, 10 λεπτά)

Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν τις σημειώσεις της διάλεξης της ενότητας 9 και πρόσθετο υλικό. Θα αναστοχαστούν σχετικά με τα θέματα της ενότητας 9 κάνοντας ένα κουίζ διάρκειας 10 λεπτών.

Συνεδρία 11: Διάλεξη: Εισαγωγή στις Αναδυόμενες Τεχνολογίες για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (μέρος Β) (3 ώρες)

- Τεχνητή νοημοσύνη για την Πολιτιστική Κληρονομιά α) εργαλεία για την ανάλυση και αναγνώριση διαφόρων πτυχών της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, όπως η μουσική, ο χορός και οι προφορικές παραδόσεις π.χ. αλγόριθμοι μηχανικής μάθησης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αυτόματη μεταγραφή και μετάφραση ηχογραφήσεων απειλούμενων γλωσσών, καθώς και για την ανάλυση και διατήρηση άλλων πτυχών της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς)
(β) διαλογικά ρομπότ (chatbots) τεχνητής νοημοσύνης για την ενημέρωση και την εκπαίδευση των ανθρώπων σχετικά με την Κλιματική Αλλαγή και τις επιπτώσεις της στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά,
- Παραγωγική Τεχνητή Νοημοσύνη για την Πολιτιστική Κληρονομιά (π.χ., Bing και DALL-E για τη δημιουργία εικόνων για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, όπως ένας τοίχος από πέτρα και η παραδοσιακή του κατασκευή, ή χρήση του ChatGPT (Συνομιλία (chat) Παραγωγικός Προεκπαιδευμένος Μετασχηματιστής) για τη δημιουργία μιας περιγραφής κειμένου μιας φανταστικής εικόνας της παράδοσης της κατασκευής τοίχων από πέτρα).

Συνεδρία 12: Αυτοδιδασκαλία και αναστοχασμός σχετικά με τη Συνεδρία 11 (1 ώρα, 10 λεπτά)

Οι εκπαιδευόμενοι θα μελετήσουν τις σημειώσεις και το πρόσθετο υλικό της διάλεξης 11. Θα αναστοχαστούν σχετικά με τα θέματα της Συνεδρίας 11 κάνοντας ένα κουίζ 10 λεπτών.

(4) ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΜΑΘΗΣΗΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΑΡΑΔΟΣΗ	Η παράδοση θα γίνεται μέσω διαδικτύου (εξ αποστάσεως εκπαίδευση), σύγχρονη και ασύγχρονη	
ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	GreenHeritage Πλατφόρμα Εικονικού Περιβάλλοντος Εκμάθησης	
ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Όγκος εργασίας
	Διαλέξεις	6 X 3 ώρες= 18 ώρες
	Αυτο-διδασκαλία	6 X 1 ώρα = 6 ώρες
	Αναστοχασμός	6 X 10 λεπτά = 1 hour
	Σύνολο μαθήματος (ενότητας)	25 ώρες
ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	<p>Η αξιολόγηση θα γίνει στα αγγλικά και θα αποτελείται από έξι κουίζ στα οποία οι συμμετέχοντες θα κληθούν να απαντήσουν.</p> <p>Η προσέγγιση της αξιολόγησης θα είναι διαμορφωτική (δηλ. θα λάβει χώρα κατά τη διάρκεια της ενότητας) και θα αποτελείται από ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, καθώς και από λίγες σύντομες ερωτήσεις ανοικτού τύπου.</p>	

(5) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ

Βιβλιογραφία:

Alivizatou-Barakou Marilena, Alexandros Kitsikidis, Filareti Tsalakanidou, Kosmas Dimitropoulos, Chantas Giannis, et al. (2017) «Intangible Cultural Heritage and New Technologies: Challenges and Opportunities for Cultural Preservation and Development». In M. Ioannides et al. (eds.). *Mixed Reality and Gamification for Cultural Heritage*, Springer International Publishing, pp.129-158, 978-3-319-49606-1. 10.1007/978-3-319-49607-8_5. hal-0219480.

Antonaci, A., Bravi, P., Dagnino, F., Lutz, M., Ott, M., Pilosu, S., & Pozzi, F. (2013). Exploring the "Intangible" through ICT. In *ICERI2013 Proceedings* (pp. 3962-3970). IATED.

Brizard, Tamara Willem Derde, Neil Silberman, (2023) "Basic Guidelines for Cultural Heritage Professionals in the Use of Information Technologies", How can ICT support cultural heritage? URL: <https://www.enamcenter.org/files/documents/How-how%20book%20on%20Cultural%20Heritage%20and%20ICT.pdf>, last accessed 30 Oct. 2023.

Grammalidis, N., Poullos, I. (2019). "ICT-Based Participatory Approaches for the Exploitation and Re-use of Intangible Cultural Heritage". In: Kavoura, A., Kefallonitis, E., Giovanis, A. (eds) *Strategic Innovative Marketing and Tourism*. Springer Proceedings in Business and Economics. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-12453-3_25
UNESCO Culture sector, "The key to safeguarding intangible heritage?", URL: <https://www.unesco.org/archives/multimedia/document-4735>, podcast, accessed 30 Oct. 2023

Σχετικά επιστημονικά περιοδικά:

- Computing and Cultural Heritage, <https://dl.acm.org/journal/jocch>
- Heritage, <https://www.mdpi.com/journal/heritage>

Σχετικά επιστημονικά συνέδρια:

Annual Conference on Cultural Heritage and New Technologies, <https://chnt.at/>

Cultures of AI, <https://www.landesmuseum.de/en/conference-ai-2022>

International Conference on Cultural Informatics, Communication & Media Studies, <https://cicms2019.aegean.gr/>

Europeana conference, <https://pro.europeana.eu/page/conference>

6.2 Εργαστηριακό μέρος

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑΛΕΙΑ ICT (Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνιών) ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ		
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	
	6	0.25 Διδακτική Μονάδα	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εξειδικευμένες γενικές γνώσεις - εργαστήριο (μέρος του Προγράμματος Μικτής Μάθησης) του MOOC (Μαζικά Ανοικτό Διαδικτυακό Μάθημα) που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του GreenHeritage Έργο Erasmus+ με τίτλο «Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά»		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ):	<ul style="list-style-type: none"> - Βασικές δεξιότητες στις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών - Διαδικτυακό μάθημα ICT4ICH (Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνιών για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά) του GreenHeritage 		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι συμμετέχοντες αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προσδιορισμός, επιλογή και εφαρμογή των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ICT) που είναι διαθέσιμες για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά (ICH), και ιδίως των τεχνολογιών που είναι διαθέσιμες για τη διαφύλαξη της. • Προσδιορισμός, επιλογή και εφαρμογή εφαρμογών/εργαλείων για τη διαχείριση, προώθηση, διάδοση και διατήρηση πολιτιστικού περιεχομένου. • Προσδιορισμός, επιλογή και εφαρμογή εφαρμογών/εργαλείων αναδυόμενων τεχνολογιών (ET).
ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη και ομαδική εργασία. • Άσκηση κριτικής σκέψης. • Παραγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών. • Μετάδοση και μεταφορά τεχνογνωσίας σε άλλα περιβάλλοντα. • Εργασία σε διεπιστημονικό και διεθνές περιβάλλον.

(3) ΥΛΗ

Αυτό το εργαστήριο θα παρέχει μια πρακτική προσέγγιση των μεθόδων και εργαλείων ICT (Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών) που είναι σήμερα διαθέσιμα για τη διασφάλιση και την προώθηση της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Βασίζεται στις γνώσεις που αποκτήθηκαν στο σχετικό διαδικτυακό μάθημα «GreenHeritage» (ICT4ICH), και περιλαμβάνει επίδειξη (από τον εκπαιδευτή) και πρακτική/εμπειρία (από τους συμμετέχοντες) στα ακόλουθα θέματα ανά συνεδρία:

Συνεδρία 1: Εργαστήριο πληροφορικής: επίδειξη εργαλείου ICT (Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνιών) (1,5 ώρα):

Δημιουργία/δημοσίευση διαδικτυακού πολιτιστικού περιεχομένου και εικονικών περιηγήσεων (ενσωμάτωση 360 περιηγήσεων από το Momento360 ή το Kuula στο Google Sites), δημιουργία εικονικής περιήγησης στο μουσείο (Google Slides).

Συνεδρία 2: Εργαστήριο πληροφορικής: επίδειξη του εργαλείου (1,5 ώρα):

Αφήγηση ιστοριών με βάση τον χάρτη μέσω διαδικτυακού εργαλείου crowdsourcing (Πληθοπορισμός) και συνεργατικής δημιουργίας περιεχομένου (HistoryPin, StoryMapJS).

Συνεδρία 3: Πρακτική εξάσκηση/πρακτική εξάσκηση/εργαστήριο (3 ώρες):

Οι συμμετέχοντες θα κληθούν να: Να επιλέξουν μεταξύ των επιλογών (α), (β) ή (γ) των ομαδικών σχεδίων και να τα υλοποιήσουν σε ομάδες των 2-3 συμμετεχόντων (ομαδική εργασία). Να ανεβάσουν έναν σύνδεσμο (URL) ενός δημοσιευμένου στο διαδίκτυο έργου στο Εικονικό Περιβάλλον Εκμάθησης (VLE), μαζί με μια σύντομη (μία παράγραφο) περιγραφή, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων των συμμετεχόντων.

(α) Δημιουργήστε και δημοσιεύστε έναν μονοσέλιδο δικτυακό τόπο χρησιμοποιώντας το Google Sites με θέμα «Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά», ενσωματώνοντας περιεχόμενο πολυμέσων (που βρέθηκε στο διαδίκτυο ή δημιουργήθηκε από την Τεχνητή Νοημοσύνη). Ενσωματώστε τουλάχιστον 1 περίπτωση χρήσης για τη διασφάλιση της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς χρησιμοποιώντας επίσης ενσωμάτωση φωτογραφίας ή βίντεο.

(β) Δημιουργήστε και δημοσιεύστε μια εικονική περιήγηση σε έναν πολιτιστικό χώρο (π.χ. έκθεση σχετική με την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά) χρησιμοποιώντας το Google Slides. Το περιεχόμενο πολυμέσων που βρέθηκε στο διαδίκτυο ή δημιουργήθηκε από την Τεχνητή Νοημοσύνη. Μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί.

(γ) Χρησιμοποιήστε το εργαλείο HistoryPin ή StoryMapJS για να δημιουργήσετε και να δημοσιεύσετε ένα έργο με ιστορίες ή/και έθιμα (π.χ. από ανθρώπους υπό μετεγκατάσταση) που πρέπει να διατηρηθούν λόγω της Κλιματικής Αλλαγής.

(4) ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΜΑΘΗΣΗΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΑΡΑΔΟΣΗ	Η παράδοση θα γίνει αυτοπροσώπως	
ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	GreenHeritage Πλατφόρμα Εικονικού Περιβάλλοντος Εκμάθησης	
ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Όγκος εργασίας
	Εργαστήριο	3 ώρες
	Εκπαίδευση στην πράξη	3 ώρες
	Σύνολο μαθημάτων	6 ώρες
ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Η αξιολόγηση θα γίνει στα αγγλικά. Θα είναι αθροιστική/συμπερασματική και θα αποτελείται από μια μικρή εργασία που θα ανατεθεί στους συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου.	

(5) ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία:

Alivizatou-Barakou M., Kitsikidis A., Tsalakanidou F., Dimitropoulos K., Giannis C., Nikolopoulos S., Al Kork S., Denby B., Buchman L., Adda-Decker M. (2017). "Intangible cultural heritage and new technologies: Challenges and opportunities for cultural preservation and development", In *Mixed Reality and Gamification for Cultural Heritage*, Springer: Cham, Switzerland. pp. 129–158.

De Boer, Victor, Michiel Hildebrand, Lora Aroyo, Pieter De Leenheer, Chris Dijkshoorn, Binyam Tesfa, and Guus Schreiber. (2012). "Niche Sourcing: Harnessing the power of crowds of experts", in *Proceedings of the 18th International Conference on Knowledge Engineering and Knowledge Management, EKAW 2012*, Springer, pp. 16–20. Available from:

https://instruct.uwo.ca/mit/3771-001/Crowdsourcing_as_a_model_for_Problem_Solving_Brabham.pdf. Last visited 17.09.2021.

Artese, Maria Teresa Isabella Gagliardi. (2015). "UNESCO Intangible Cultural Heritage Management on the Web, Encyclopedia of Information Science and Technology", Third Edition, pp. 5334-5347. Available from: https://www.researchgate.net/publication/312383903_UNESCO_Intangible_Cultural_Heritage_Management_on_the_web. Last visited 22.10.2021.

European Parliament Think Tank. "Artificial intelligence in the context of cultural heritage and museums: Complex challenges and new opportunities". Available from:

[https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2023\)747120](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2023)747120), Last visited: 13/12/2023.

Kotis, K. (2021) Artificial General Intelligence and Creative Economy. *Academia Letters*. <https://doi.org/10.20935/AL260>.

Clarke, Maeline "What Is an AI Art Generator? Features, Benefits and More, TechRepublic", Available from: <https://www.techrepublic.com/article/what-is-ai-art-generator/>, Last visited: 13/12/2023.

Σχετικά επιστημονικά περιοδικά:

- Computing and Cultural Heritage, <https://dl.acm.org/journal/jocch>
- Heritage, <https://www.mdpi.com/journal/heritage>

Σχετικά επιστημονικά συνέδρια:

- Annual Conference on Cultural Heritage and New Technologies, <https://chnt.at/>
- Cultures of AI, <https://www.landesmuseum.de/en/conference-ai-2022>
- International Conference on Cultural Informatics, Communication & Media Studies, <https://cicms2019.aegean.gr/>
- Europeana conference, <https://pro.europeana.eu/page/conference>

Τμήμα 7: Συμπεράσματα και Συστάσεις

7.1 Συμπεράσματα

Ένα Πρόγραμμα Μικτής Μάθησης συνδυάζει καινοτόμες τεχνολογίες μάθησης με παραδοσιακές μεθόδους. Παρέχει πολύ σημαντικά πλεονεκτήματα τα οποία μπορούν να συνοψιστούν στα ακόλουθα:

α. ευελιξία για τους εκπαιδευόμενους, όσον αφορά τον προγραμματισμό και τη μάθηση, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να προσαρμόζουν και να ολοκληρώνουν το μάθημα σύμφωνα με τις απαιτήσεις των άλλων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους.

Για το προτεινόμενο πρόγραμμα μικτής μάθησης του GreenHeritage το διαδικτυακό μέρος του μαθήματος στοχεύει ακριβώς στην παροχή αυτού του είδους ευελιξίας στο κοινό-στόχο που θα προέρχεται από διαφορετικά μέρη της Ευρώπης, αλλά και από διαφορετικά στάδια της σταδιοδρομίας τους ή/και της εξοικειώσής τους με το θέμα του μαθήματος.

β. ευκαιρίες, τόσο στους εκπαιδευτές όσο και στους εκπαιδευόμενους να προσαρμόσουν και να προσαρμόσουν το πρόγραμμα στις συγκεκριμένες απαιτήσεις που αφορούν τις ανάγκες και τις ειδικές περιστάσεις τους.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα μικτής μάθησης του GreenHeritage στοχεύει στην παροχή ευελιξίας, ειδικά για το εργαστήριο, το δια ζώσης μέρος του προγράμματος, ώστε να προσαρμόζεται στις ειδικές απαιτήσεις κάθε τόπου όπου θα πραγματοποιηθεί το εργαστήριο. Με αυτόν τον τρόπο είναι δυνατόν να δοθεί έμφαση στο τοπικό πλαίσιο και στα στοιχεία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, καθώς και στις ιδιαίτερες κλιματικές προκλήσεις. Σε όλες τις περιπτώσεις, ωστόσο, τα αποτελέσματα του Πακέτου Εργασίας 2 θα χρησιμοποιηθούν εκτενώς για την παροχή τόσο περιεχομένου που σχετίζεται με την έρευνα για τις ενότητες όσο και για την προσαρμογή του μαθήματος στο συγκεκριμένο ερευνητικό ερώτημα και έργο.

γ. Τα προγράμματα μικτής μάθησης παρέχουν ευκαιρίες για ενισχυμένη δέσμευση, μέσω της χρήσης διαδραστικού και πλούσιου σε πολυμέσα περιεχομένου.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα μικτής μάθησης του GreenHeritage, παρέχει μια ποικιλία πόρων (π.χ. προτάσεις διαβάσματος και εργαλεία ICT, τα οποία θα αναπτυχθούν περαιτέρω στα επόμενα καθήκοντα και παραδοτέα) καθώς και διδακτικές μεθοδολογίες για την ενίσχυση της συμμετοχής των συμμετεχόντων στο μάθημα.

δ. Τα προγράμματα μικτής μάθησης είναι αποδοτικά σε οικονομικό επίπεδο σε σύγκριση με τη δια ζώσης εκπαίδευση, καθώς μπορούν να προσεγγίσουν μεγάλο αριθμό εκπαιδευόμενων με λιγότερους υλικούς πόρους. Επιπλέον, είναι ένας πιο φιλικός προς το περιβάλλον τρόπος διδασκαλίας και ανταλλαγής πόρων και γνώσεων σε μια ευρύτερη περιοχή, από το να ταξιδεύουν σε διαφορετικές τοποθεσίες. Το προτεινόμενο πρόγραμμα μικτής μάθησης του GreenHeritage επιδιώκει να συνδυάσει αυτή την οικονομικά αποδοτική προσέγγιση με την εστίαση σε περιφερειακό επίπεδο και την εμπάθυνση, μέσω ενός συνδυασμού διαδικτυακών και επιτόπιων ευκαιριών μάθησης.

ε. Σχετικά με την ανάπτυξη δεξιοτήτων, εκτός από τα κύρια πλεονεκτήματα και το περιεχόμενο του ίδιου του προγράμματος, τα προγράμματα μικτής μάθησης προσφέρουν ευκαιρίες για την ανάπτυξη του ψηφιακού γραμματισμού και δεξιοτήτων αυτοκατευθυνόμενης μάθησης, οι οποίες είναι εξαιρετικά σημαντικές στις σύγχρονες κοινωνίες.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα μικτής μάθησης του GreenHeritage επικεντρώνεται στην ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων και στον κεντρικό τους ρόλο, ενσωματώνοντάς τες στα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος. Για να ξεπεραστούν ορισμένα από τα μειονεκτήματά τους, το προτεινόμενο πρόγραμμα μικτής μάθησης του GreenHeritage έχει λάβει υπόψη του τις ακόλουθες εκτιμήσεις:

- α. Όσον αφορά τις τεχνολογικές απαιτήσεις (οι οποίες συχνά δημιουργούν περιορισμούς για τους συμμετέχοντες, λόγω προβλημάτων συνδεσιμότητας ή έλλειψης πρόσβασης σε διαθέσιμη τεχνολογία), το προτεινόμενο πρόγραμμα διατηρεί τις τεχνολογικές απαιτήσεις σε ένα προσεκτικά ισορροπημένο επίπεδο και θα χρησιμοποιεί την πλατφόρμα ανάπτυξης GreenHeritage.
- β. Η μικτή μάθηση απαιτεί συχνά υψηλότερα επίπεδα αυτοπειθαρχίας και κινήτρων από τους συμμετέχοντες. Το προτεινόμενο πρόγραμμα έχει λάβει υπόψη του αυτή την πτυχή κατά το σχεδιασμό των ενότητων και του περιεχομένου τους και θα προσπαθήσει να εμπλέξει τους συμμετέχοντες μέσω πολλαπλών πόρων και μεθοδολογιών.
- γ. Για να ξεπεραστεί το μειονέκτημα της περιορισμένης κοινωνικής αλληλεπίδρασης, το οποίο αποτελεί κοινό περιορισμό των διαδικτυακών προγραμμάτων, το παρόν πρόγραμμα μικτής μάθησης έχει δώσει έμφαση στο εργαστηριακό μέρος. Θα παρέχουν ευκαιρίες για κοινωνική αλληλεπίδραση, όχι μόνο μεταξύ των συμμετεχόντων και των εκπαιδευτών, αλλά και με τους φορείς της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, καθώς αυτό αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος, σύμφωνα με την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 2.

7.2 Προτάσεις

- Για την υποστήριξη της υλοποίησης του προγράμματος μικτής μάθησης, είναι ζωτικής σημασίας να είναι σε θέση να παρέχει συνεχή τεχνική υποστήριξη και υπάρχει μια πλατφόρμα που θα είναι εύχρηστη και προσβάσιμη. Αυτή είναι μια σύσταση που περιλαμβάνεται στις δραστηριότητες του Πακέτου Εργασίας 3 του GreenHeritage.
- Η πλατφόρμα επιτρέπει επίσης τη δημιουργία σαφών διαύλων επικοινωνίας μεταξύ των συμμετεχόντων και των εκπαιδευτών, διασφαλίζοντας ότι όλοι είναι σαφώς ενημερωμένοι για το πρόγραμμα.
- Όλα τα μέρη του μαθήματος θα πρέπει να αξιολογούνται από τους συμμετέχοντες. Η ανατροφοδότηση της αξιολόγησης θα χρησιμοποιηθεί για τη βελτίωση των επόμενων βημάτων της παράδοσης.

Θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλιστεί η ισότητα και η πρόσβαση στα υλικά και τους πόρους, ώστε να διευκολυνθεί το μέγιστο δυνατό όφελος και η συμμετοχή όλων, χωρίς περιορισμούς.